

VÆK MØRKET

Datter, søster og danser blev

Livskrise: For syv år siden var Marie Louise Ilsø Gustavussen etoptalent i dans, og livet så lyst ud. Nu kan hun ingenting selv mere. Hun er syg. Siden november 2016 har hun ligget alene i mørket i et værelse hos sine forældre, der passer deres datter døgnet rundt. Den 28-årige unge kvinde er bundet til sin seng. Hun er bange for, hvad der skal blive af hende, mens lægeverdenen er i vildredre om behandlingen, og kommunen forlanger, at den alvorligt syge kvinde skal orientere sig mod arbejdsmarkedet.

Af Erik Haldan

Der er mørkt i rummet. Jeg har insistert på at se, der virkelig ligger en ung kvinde derinde. Og tale med hende. For jeg har svært ved at tro og helt begribe den ulykkelige skæbne, som hendes forældre netop har sat mig ind i. En lille svag lampe i den ene ende af rummet kan ikke lyse værelset op. Jeg kan kun ane en seng og konturerne af en krop, men jeg sigter, hvem jeg er og forklarer hvorfor jeg er kommet. Det viser sig, at jeg taler til fodenden af sengen, for Marie Louise Gustavussen svarer fra den modsatte ende, da jeg fortæller hende, at jeg er i hendes hjem for at samle stof til en artikel, som måske kan betyde, at patienter, der føler det samme, som hun gør, kan få en bedre behandling end den, de får i Danmark i dag.

- Det er jeg glad for. Men det er den ikke for Marie Louise Ilsø Gustavussen. Hun lider af sygdommen ME - Myalgisk Encephalomyelitis. Det er en kronisk sygdom uden kendte og sikre helbredeende muligheder for behandling. Sygdommen gør hende ikke blot afhængig af hjælp 24-7. Sygdommen betyder også, at selv korteste samtaler med spørgersmål og svar kan skabe en reaktion, der fører til anfall med stærke smerten, kvalme, svimmelhed, rydstete i timevis eller dagevis. Det samme kan fysisk anstrengelse. Ja, endda at grine, være lidt glad eller en smule opstemt hævner sig siden med anfaldfaser.

Gustavussen, holdt samtidig op som selvsændig fysioterapeut på Fanø. At passe deres datter har siden været fuldtidsarbejde for parret 365 dage om året. Fanø Kommune støtter med et beløb, der svarer til 28 timers hjemhjælp om ugen. Det vil sige aflossning i et døgn af ugens syv dage. Men det løser ikke den unge kvindes behov og letter heller ikke det voldsomme press på forældrene, som øgnet rundt skal være i stand til at reagere, når de hører den alarm, deres datter kan aktivere, hvis hun har brug for hjælp. Det har hun i snit en gang i timen. De har ingen fritid.

Hjem eller plejehjem

Marie Louise Ilsø Gustavussen blev undersøgt, da hun kom hjem fra danseskolen i Tyskland og begyndte også at læse psykologi i Aarhus. Men hun fik det gradvist værre, så forældrene lykkedes at stillte hende en periode regelmæssigt kørt fra Fanø til Aarhus for at hjælpe hende.

- Hun kom aldrig rigtig i gang med psykologistudiets indendørs træning, inden hun blev så dårlig, at vi fik hende indlagt på Infektionsmedicinskaafdelingen på Skejby Sygehus. Det gjorde alt værre, fordi hun i Aarhus blev utsat for en behandling, som efter vores mening var forkert, siger Esben Gustavussen.

- Behandlingen hjalp hende slet ikke. De kunne ikke hjælpe hende, lød meldingen til os, efter at de havde forsøgt at presse hende til fysisk træning, som patienter med hændes diagnose ikke kan tåle.

Hun fik det meget værre og blev bare dårligere, så de gav op, og vi fik valget mellem at sende vores datter på plejehjem eller passe hende selv i vores eget hjem.

- Vi valgte det sidste, men det er ikke en varig løsning og heller ikke den bedste. Marie Louise har brug for mere hjælp, end vi kan give hende. Får hun ikke den, knuser det os alle, siger Esben og Vibekе Ilsø Gustavussen.

Han stoppede i sommeren 2017 som gymnasielærer i Esbjerg. Marie Louises mor, Vibekе Ilsø

spise selv, men måske med blandet mad. Næste skridt er sondemand. Personlig hygiejne af enhver art skal hun have hjælp til. Hun kan intet fysisk foretage sig. Ikke sidde. Ikke stå. Ikke gå. Hun kan ikke taget bad, men må have hjælp til at blive vasket. Hun er hjælpeløs uden hjælp.

Men i sit hoved er hun klar, så tankerne om alt det, hun gerne vil uden at kunne, presser hende også og gør hende trist og mere træt. Tristheden forstærker den konstante kombination af lammende træthed og stærke smerte, som det seneste halvåret er nu også har gjort det umuligt at modtage besøg af venner eller være sammen med sine forældre, sin morfar, sin bror og hans kæreste på måder, der ikke er præget af deres nødvendige hensyn til den syge søster og datter.

Tæt på talentpris

For syv år siden så livede anderledes ud for Marie Louise Ilsø Gustavussen. Hun havde klaret en fin studenteksamen på Esbjerg Gymnasium, trivedes med gode venner og kunne spille klaver og syngte. Men hun var også dygtig danser og som sådan faktisk indstillet til Esbjerg Kommunes Talentpris i 2012. Hun fik den ikke, men blev optaget på den fornemme danseskole DanceWorks i Berlin.

Det var i Berlin, hun blev syg, fortæller Esben Gustavussen.

- Et lille år efter, at Marie Louise var begyndt på skolen, blev hun svimmel og kunne ikke danse ordentligt. Hun havde det skidt, og det blev værre. Jeg måtte køre ned og hente hende hjem, og hun kom aldrig tilbage. Vi og lægerne troede, det var en virus på平衡nerven, og at det nok skulle ordne sig.

Men det viste sig at være ME. Og det var begyndelsen til det mærerd, som i dag truer med at ødelægge resten af livet for hende. Og sådan set også for os, siger den stærkt påvirkede far.

Ingen kender det præcise antal, men omkring 14.000 danskere lider af den samme sygdom. De fem procent, der har det værst, lænker sygdommen til en seng i mørke døgnet rundt. Marie Louise er blandt dem. Hun kan ikke tåle lys, lyde, musik. Hun kan ikke

Jeg savner mit tidligere liv, og jeg er bange for, hvad der skal blive af mig.

Sådan fik Marie Louise Ordet

Det har ikke været muligt at gennemføre et egentligt interview med Marie Louise Ilsø Gustavussen, og Ugeavisen Esbjerg har af hensyn til den syge unges ønske ikke insistert. Men over nogle uger er det via forældrene lykkedes at stillte hende enkelte ja/nej spørgsmål og på den måde få hende til at beskrive, hvad der fylder tankerne, mens hun ligger alene i mørket. Hun beskriver det værste, sin frygt og sit håb på denne måde:

"Det værste er de voldsomme, konstant brændende smært i hele kroppen. Og at jeg ikke har energi til at tale med mine venner og min familie. Jeg er så træt. Mit hoved og min krop har det som et batteri, der hele tiden er tæt ved at være tappet helt for strøm. Jeg savner mine venner og mit tidligere liv. Jeg er bange for, at der går for lang tid for mig, inden forskerne får løst gåden om ME. Jeg forstår ikke, hvorfor danske læger ikke tager den udenlandske viden og erfaring om ME til sig, som findes og faktisk hjælper patienter andre steder. Jeg håber, at Danmark snart får et behandlingscenter, hvor ME-patienter kan møde personale, der har forstånd på sygdommen, så man ikke får det værre. Jeg kan ikke meget mere. Jeg er bange for, hvad der skal blive af mig. Men jeg er ikke den eneste. Der er mange andre end mig."

Fakta

Marie Louise Ilsø Gustavussen har diagnosen ME – Myalgisk Encephalomyelitis med diagnosekoden ICD-10 G93.3. Det er en kronisk sygdom uden kendte og sikre helbredeende muligheder for behandling. Sygdommen findes i alle sværhedsgrader. Hun hører til den alvorligste kategori. Der er ingen klart definerede eller enestående årsager til sygdommen, ligesom der er delte meninger om behandlingen, men der forskes og forsøges mere i udlandet end i Danmark. Lande som Sverige, Norge og USA er også meget længere end Danmark, når det gælder særlige ME-centre eller specialafdelinger, hvor de hårdt plagede patienter kan få en målrettet lindring af professionelt personale med specialindsigt i ME. Det tilbud findes ikke i Danmark, hvor sygdommen længe er blevet mødt med blandt andet den indstilling, at symptomerne skulle trænes væk. Det ved man nu – også i Danmark – kan forværre sygdommen især for de hårdtest ramte, som Marie Louise Ilsø Gustavussen er blandt.

Læs mere side 6, 8 og 10.

Respons: eha@ugeavisend.dk
telefon 76 11 42 16

ME

ME står for Myalgiisk Encerfalomyelitis. Myalgi betyder muskelsmerte og Encerfalomyelitis er i latinsk for inflammation i hjerne og rygmark. ME er en kompleks neurologisk og immunologisk sygdom. Forskning peger på ME som en sygdom, der rammer centralnervesystemet.

Hun skal bare i gang igen

Esbjerg Kommune har afslægt ansøgning om midlertidig førtidspension til syg, ung kvinde, der er bundet til sin seng døgn rundt. Jurist forsøger at få politikere op.

Af Erik Haldan

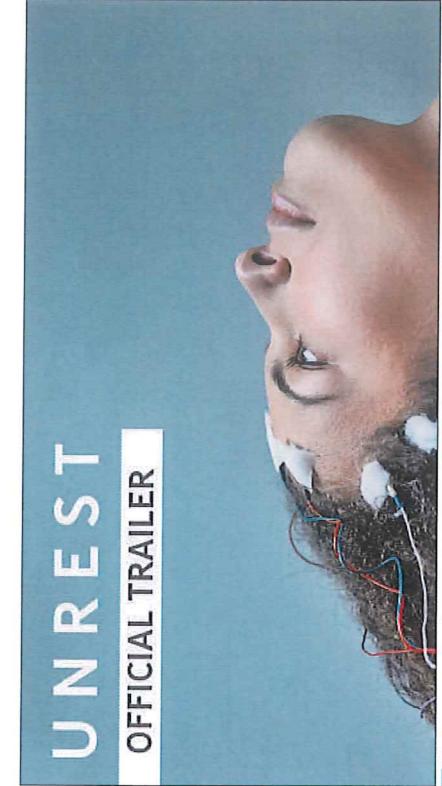
KLAGE: Den 1. januar 2018 fyldte Marie Louise Ilsøe Gustavussen 28 år. Hun har ikke væretude af familiens hus på Fanø i flere år. Og hun har ligget i det samme værelse på Peder Jessens Toft siden november 2016. Hun tilses regelmæssigt af læge fra Fanø og får blandt andet smertelindrende medicin fast, men utsigt til bedring er der ikke. Den unge kvinde kan ingenting selv. Hun er totalt afhængig af hjælp, fordi hun lider af sygdommen ME. Begge hendes forældre, Esben og Vibeke Ilsøe Gustavus-

sen, stoppede med at arbeide sidste sommer for at kunne passe deres syge datter døgnet rundt. En kæmpeopgave, som Fanø Kommune støtter, men dog kun med et beløb, der sværer til 28 timer. Altså lidt mere end det ene af ugens sydøgn.

Opgaven og arbejdspressedet er så stort for parret, at modellen ikke holder i længden. Derfor har Esben og Vibeke Ilsøe Gustavussen med fuldmagt fra deres datter søgt om en såkaldt førtidspension med genvurdering efter fem år. På den måde kunne den pressede familie få ro omkring økonomien, mens mulighederne for at hjælpe hende undersøges og prøves. Den 28-årige kvinde ville på den måde heller ikke blive parkeret og koste samfundet som permanent førtidspensionist resten af livet.

Men ansøgningen om førtidspension er blevet afslægt af Jobcenter Esbjerg Kommune, som er den myndighed, der skal visite hende til førtidspension, fordi Fanø Kommune har udliciteret forvaltningen og sagshandling på arbejdsmarkedsområdet til Esbjerg Kommune. Jobcenter Esbjerg har i kølvandet på afslaget insistteret på, at der nu skal drøftes forløb, hvor den alvorligt syge kvinde, som har en anerkendt ME-diagnose og er sengeliggende konstant med behov for hjælp døgnet rundt, skal "orientere sig

UNREST OFFICIAL TRAILER

Hvis man vil vide mere om ME, er det en god ide at se dokumentarfilmen "Unrest" af Jennifer Brea, der selv lider af sygdommen.

- Antallet af ME-patienter i Danmark anslås til cirka 14.000. Heraf er storstørsteparten uden diagnose
- Sygdommen opstår akut i circa 80 procent af tilfældene
- Udløsende årsag er sædvanligvis kraftig infektion
- ME kan også udlosges af vacciner, miljøgifte, operationer, gravitet og fysiske skader
- Forekommer i alle voksne og børn af etniske grupper og sociale lag

FAKTA

I sin henvendelse til alle politikere i Esbjerg Byråd peger socialrådgiver og jurist Louise Schelde Frederiksen blandt andet på disse punkter i Jobcenter Esbjergs behandling af sagen:

- * Man har nægtet at lade kvindens sag forelægge for kommunens loypligtige rehabiliteringsteam.
- * Man anfører, at der nu skal drøftes forløb, hvor kvinden "skal orientere sig mod arbejdsmarkedet". Særligt dette er skrevet i ramme faglige alvor omkring en kvinde, der er sengeliggende 24-7, får blandet sin mad og får hjælp til personlig hygiejne, vil dette punkt isoleret set være tilstrækkeligt til en politiammende med medarbejderen og kommunen.

Hun har forsøgt at få de lokale politikere op ved at skrive direkte per mail til borgmester Jesper Frost Rasmussen og alle andre medlemmer af Esbjerg Byråd for at få afslaget på førtidspension taget op igen. Og hun argumenterer også for, at kommunen dropper idéen om at presse Marie Louise Gustavussen ind i rutinemæssige jobforløb, som lægger ikke mener, hun er i stand til. Esbjerg Kommune har meddelet, at medvendelsen er modtaget. Formanden for Esbjerg Byråds Social- og Arbejdsmarkedsudvalg, Henrik Vallø, har i en mail lovet Louise Schelde Frederiksen, at han vil kigge på sagen.

Respons: eha@ugeavisen.dk
telefon 76 11 42 16

dørforbund med en ung kvinde, som ifølge lægeudtaleser ikke kan tale samtalér. Efter bare 2-3 minutter kaster hun op og får flere smørter og gener, end hun har i forvejen.

siger Louise Schelde Frederiksen. - Ideen om at kvinden skal orientere sig imod arbejdsmarkedet giver derfor ingen mening. Og det er heller ikke værdigt på den måde at kræye, at netop den kvinde bør skal i gang igen. Hun er sengeliggende døgnet rundt. Hun får sin mad blandet. Hun bliver madet. Hun kan ikke sidde, gå ellerstå. Hun kan ikke selv klare nogen som helst personlig hygiejne. Hun har været syg i flere år, og der er ikke utsigt til bedring. Det synes jeg, politikerne skal være klar over, forklarer Louise Schelde Frederiksen til Ugeavisen Esbjerg.

Ulogisk og uhørt

Den melding er kommet som et chok for familien. Og meldingen har en karakter, som betyder, at Esbjerg Kommunes afgørelse bliver en sag i Ankestyrelsen. Det siger socialrådgiver, jurist og lektor cand. Jur. Louise Schelde Frederiksen, der fungerer som familiens rådgiver.

- Afslaget er både juridisk ulogisk og uhørt. I mine 15 år på

området har jeg aldrig oplevet,

at en kommunal social forvaltning bevilger hjælp og støtte på grund af et massivt hjælpebehov 24-7, og så holder en kommunal beskæftigelsesforvaltning rutinemæssigt fast i at ville gennemtvinge urealistiske jobsamtaler og mø-

fakta

Harrislee, Süderlügum, Aventoft

Fødselsdagssost
1,2 kg
Kg-pris 46,29

5 Ørs Fødselsdag

Peanuts
250 g
Kg-pris 20,00

Spar op til 10,5%
i forhold til Danmark*

5,-
Max 5 herefter
9,99

Fødselsdagssost
1,200 g
Pr. 100 g
55

Klip-til-bud

Krydderboller
700 g
Kg-pris 7,14

Spar op til 11,5%
i forhold til Danmark*

5,-
Max 5 herefter
9,99

Klip ud og tag kuponen med

Slots
Flere varianter
72 x 0,33 l
Pr. kasse 49,99

3 kasser
11,95
Max 12 herefter
49,99

Baileys Irish Cream
Flere varianter
1 liter

1 liter
85,55
Max 3 herefter
99,99

Gælder fra onsdag 28/2 til og med 6/3/2018

fakta

TYSKLAND
GRÆNSEHANDEL

GÆLDER FRA DEN 28/2 TIL OG MED DEN 20/3 2018

Peanuts
250 g
Kg-pris 20,00

Pr. pose
5,-
Max 5 herefter
9,99

20

Skipper's
PIPS
Flere varianter
340 g
Pr. stik 29,99

3 stk
55

Skipper's
Pipes 20-pak
Flere varianter
340 g
Pr. stik 29,99

1200 g
55

Baileys
Baileys Original
Flere varianter
1 liter

1 liter
85,55
Max 3 herefter
99,99

Slots
Flere varianter
72 x 0,33 l
Pr. kasse 49,99

1200 g
55

Baileys
Baileys Original
Flere varianter
1 liter

1 liter
85,55
Max 3 herefter
99,99

Gælder fra onsdag 28/2 til og med 6/3/2018

Velbekomme til grænsens største udvalg

se mere på www.fakta.eu grænsens største webshop bestill dine varer hjemmefra og hent dem i en af vores butikker

Aventoft Man-lørdag 8-21 Søndag 8-21 Søndag 11-20 · **Süderlügum** Man-lørdag 8-21 Søndag 11-20 · **Harrislee** Man-lørdag 7-22 Søndag 11-20

SPRING Production Vi tager forbehold for trykfejl, manglende leverancer; afgifts-ændringer og udsolgte varer.

Allle priser er inkl. tysk momms. Kun salg til private. *Alle priser er indhentet i Danmark 16.01.2018.

Grensens store bland-selv-slik-HIT Kæmpe sortiment Kun 399 Pr. 100 g

- ME er kronisk, men kan gå i "dvale" i perioder. Livslang tendens til tilbagetilfald
- Funktionsnedsættelsen hos ME-patienter ligger typisk under 50 procent
- 25 procent af alle ME-ramte er bundet til hjemmet
- 5 procent er totalt sengebounde og plejekrævende 24/7. Det er den kategori, Marie Louise Ilse Gustavussen er i

Speciallæge: Hon er syg og familien har brug for mere hjælp

Af Erik Haldan

KOMMENTAR: Kim Warming, ledende overlæge ved Klinisk Immunologisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital, har fulgt Marie Louise Ilse Gustavussens sygdomsforløb siden 2015. Han har besøgt den unge kvinde to gange og ellers holdt sig opdæret ved løbende telefon samtaler med familien. Og han er ikke i tvivl om, at hun er alvorligt syg, og at familien er hårdt presset af situationen.

Det har Kim Warming som speciallæge også givet klart udtryk for en lægefaglig udtalelse, som både Esbjerg Kommune og Fanø Kommune kender.

- Marie Louise Ilse Gustavussen hører til den sværste kategori af ME-patienter, og hvis

ikke der findes nye behandlingsmuligheder, må man forvente, at hendes tilstand vil være uændret i mange år frem. Skulle der indtræde en spontan bedring, vil den ske langsomt og desværre tage år, mener Kim Warming.

- Set i lyset af sygdommens sværhedsgrad og dårlige langsigtede prognose finder jeg det derfor fuldstændig urimeligt, hvis man ikke tilkender hende en midlertidig førtidspension, man kunne tage op til vurdering om nogle år, om hun skulle få det bedre, siger han.

Kim Warming er imponeret af den indsats, Esben og Vibke Gustavussen yder i plejen af deres datter. Forældrene gør en fænomenal indsats, og de har med sikkerhed sparet samfundet for mange penge, mener Kim Warming.

- Men hele familien er nu så hårdt presset, at en midlertidig førtidspension med indbygget genvurdering må til, ligesom Fanø Kommunes niveau for praktisk og økonomisk hjælp i hjemmet bør revurderes og gerne forstærkes, lyder det fra Kim Warming.

Han udtales sig på baggrund af

fire års indgående beskæftigelse

med ME både teoretisk og forskningsmæssigt. En sygdom haninden da ikke vidste ret meget om, og uvidenhed om sygdommen

ME (Myalgisk Encephalomyelitis) er en sygdom, som rammer nervesystemet, immunsystemet og hormonsystemet, men også har forbindelse til hjernen, magtarmflora og de såkaldte mitokondrier, det vil sige musklernes energiproduktion. Om det er en sygdom og af stederne, der afstedkommer sygdom de andre steder, eller om det er en ukendt faktor, der er årsag til alle lidelser, vides ikke.

er sådan set stadig et problem i Danmark, mener han.

- Vi lægger i Danmark ved generelt for lidt om sygdommen. Der er brug for mere viden. Danmark er bagetter andre lande, og det går ud over ME-patienter, som kan få en forkert behandling, der gør deres symptomer værre, siger Kim Warming.

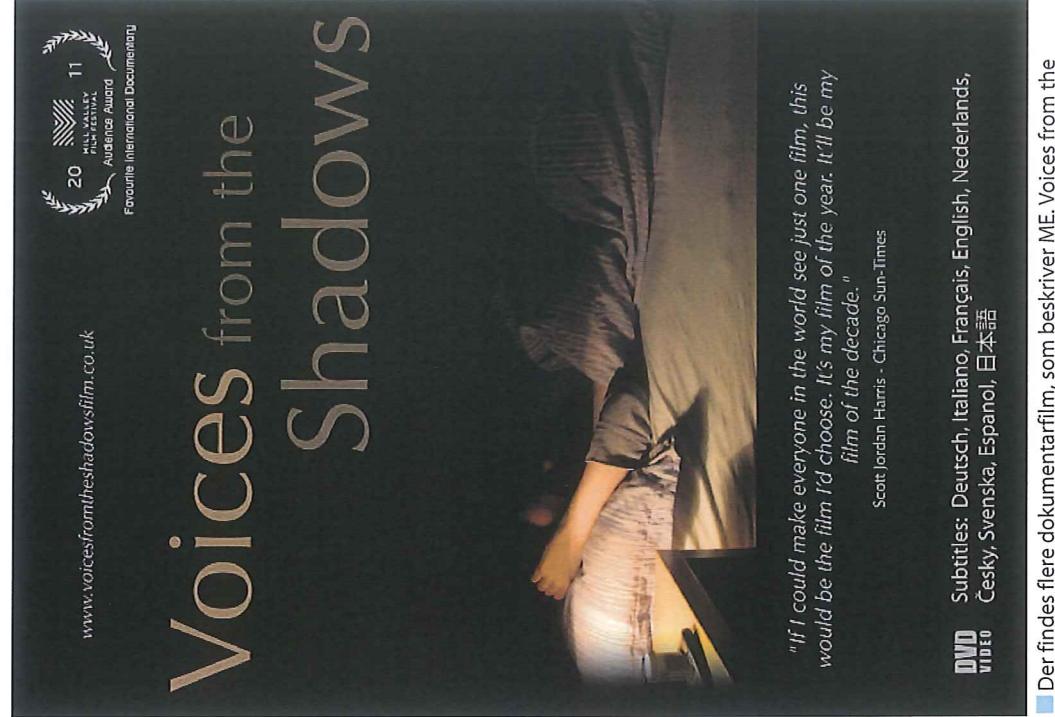
Lad hende blive hjemme

Hans bud på det bedste for Marie Louise Ilse Gustavussen er at fortsætte den pleje, som familiens yder lige nu.

- Det ville være en katastrofe at flytte hende væk fra hjemmet. Hun har brug for ro, tryghed og for at være omgivet af mennesker, hun kender godt. Og så er det vigtigt, at hun ikke presses ud over de grænser, som hun selv er meget god til at mærke. Men hun føler jo også, at hendes familie er presset, og det presser hende. Så der skal styr på en midlertidig førtidspension, som kan lette den økonomiske belastning, og så skal Fanø Kommune på banen med hjælp, der gør det muligt for familien at få en mere normal hverdag til at hænge bedre sammen, end enhver kan se, den gör i dag, siger Kim Warming.

Respons: eha@ugeavisen.dk

telefon 76 11 42 16

DVD Subtitles: Deutsch, Italiano, Français, English, Nederlands, Česky, Svenska, Espanol, 日本語

Der findes flere dokumentarfilm, som beskriver ME. Voices from the Shadows er en af de stærkeste og mest rystende.

ME (Myalgisk Encephalomyelitis) er en sygdom, som rammer nervesystemet, immunsystemet og hormonsystemet, men også har forbindelse til hjernen, magtarmflora og de såkaldte mitokondrier, det vil sige musklernes energiproduktion.

Om det er en sygdom og af stederne, der afstedkommer sygdom de andre steder, eller om det er en ukendt faktor, der er årsag til alle lidelser, vides ikke.

er sådan set stadig et problem i Danmark, mener han.

- Vi lægger i Danmark ved generelt for lidt om sygdommen. Der er brug for mere viden. Danmark er bagetter andre lande, og det går ud over ME-patienter, som kan få en forkert behandling, der gør deres symptomer værre, siger Kim Warming.

Lad hende blive hjemme

Hans bud på det bedste for Marie Louise Ilse Gustavussen er at fortsætte den pleje, som familiens yder lige nu.

- Det ville være en katastrofe at flytte hende væk fra hjemmet. Hun har brug for ro, tryghed og for at være omgivet af mennesker, hun kender godt. Og så er det vigtigt, at hun ikke presses ud over de grænser, som hun selv er meget god til at mærke. Men hun føler jo også, at hendes familie er presset, og det presser hende. Så der skal styr på en midlertidig førtidspension, som kan lette den økonomiske belastning, og så skal Fanø Kommune på banen med hjælp, der gør det muligt for familien at få en mere normal hverdag til at hænge bedre sammen, end enhver kan se, den gör i dag, siger Kim Warming.

Respons: eha@ugeavisen.dk

telefon 76 11 42 16

Skorstensgaard Tyske værkstedspriser

Lige nu har vi et godt tilbud på skift til vinterhjul og montering af dæk på Fælge, se prisen herunder. Husk at skifte inden der kommer sne på vejene. Se mere på [skorstensgaard.dk/vinterhjul](#)

Service med fabriksgaranti

Til alle biler fra 0-8 år.

- Mobilitetservice . 100% fabriksgaranti
- Rabat på service Vi følger anvisninger og tjekskema fra fabrikken, hvilket garanterer dig den dokumentation der kræves i tilfælde af en garantisag.

Lige nu **20%** rabat på serviceFør fra 137,- Nu fra **kr. 1099,-**Før fra 1123,- Nu fra **kr. 899,-**Pris **kr. 249,- inkl. moms**

Service til ældre biler

Til alle biler typisk over 8 år.

- Eksklusiv mobilitetsservice og fabriksgaranti. Før pris 1123,- Nu 899,-
- Dæk/filter og inkl. 4 l long-life olie

Middel service

Før pris 1905,- Nu Fra 1524,-

- Dæk/filter, pollen/filter

Start service

Før fra 2780,- Nu fra 2244,-

- Dæk/filter, pollen/luftr/braendstof/filter

Afbalancering + 250,-

Montering af 4 dæk på Fælge + 499,-

Pensionistrabat

Samlet fakturarabat på

15% til alle pensionister*

Fø

15%

*Kan ikke kombineres med andre rabatter eller tillibud.

Skift til vinterhjul

Inkl.

- Montering af komplette hjul

Kontrakt af dæktryk

Påfyllning af 1. l. spritklevæske

Effertilføning af motorolie

Vinter

tilbud!

Afbalancering + 250,-

Montering af 4 dæk på Fælge + 499,-

NOMINERET

ÅRETS

VÆRK

STED

Esbjerg

Stenhusgadevej 11

Tlf.: +45 7216 1762

[Esbjerg@skorstensgaard.dk](#)**Haderslev**

Sverigesvej 4

Tlf.: +45 7570 8969

[Haderslev@skorstensgaard.dk](#)
SKORSTENSGAARD
 TYSKE VÆRKSTEDSPRISER
Få et tilbud eller book en tid på:
[Skorstensgaard.dk](#)

ME Den seneste forskning tyder på, at ME er en autoimmun reaktion, det vil sige en fejireaktion i immunsystemet, og at denne fejireaktion går ud over kommunikationen mellem nerveceller og andre organer.

Hovedsymptomet er en langvarig og i reglen forsinket udmattelse af

se efter fysisk og mental aktivitet (PEM = post exertional malaise) Der er endnu ikke fuld klærlighed over, hvad der udlöser sygdommen. I det danske sundhedsvæsen er kendskabet til ME stærkt begrænset. At samme grund oplever mange patienter, arde ikke bliver taget alvorligt af læger og sundhedspersonalet. Mang-

Lars Broslet er gammel højskoleven med Marie Louise Isøe Gustavussen. Han gør, hvad han kan for at holde kontakten, men det er svært. Hun mægter ikke besøg, telefonskål eller sms, så han sender et brev eller en blomst en gang i mellem.

En af vennerne: Jeg tænker på hende hver dag

Af Erik Haldan

SAVN: Lars Broslet, akademiker og fotograf i Aarhus, er en af de venner, som forsøger at holde fast i forbindelsen til den ME-syge Marie Louise Isøe Gustavussen.
De er gamle højskolevenner fra 2010 og holdt kontakten ved lige længe efter. Men det er blevet sværere og sværere, fortæller Lars Broslet.
- I begyndelsen, da hun blev syg, og vi ikke vidste, hvad det var, eller hvor stort det

ville blive, kunne vi godt mødes af og til, men det ændrede sig desværre, siger han.
- Først stoppede det med besøgene, så blev telefonsamtalerne for meget for hende, og vi nøjedes med sms-beskeder, men til sidst var det kun mig, der sendte nogle.

Hun magtede ikke at svare. Så begyndte jeg at skrive breve, som hendes mor læste op, men det måtte også holde. Nu sender jeg en gang i mellem en blomst eller noget andet, så hun ved, at jeg tænker på

Respons: eha@ugeavisen.dk
telefon 76 11 42 16

Foto privat

Pleje er et stort arbejde

Den norske overlæge Sidsel Kreyberg, Registeret for Myalgitisk Encefalopati i Norge, står bag en vejledning om pleje af alvorligts syge ME-patienter. Punkterne siger noget om, hvor omfattende og kompleks plejeopgaven er i tilfælde som Marie Louise Isøe Gustavussen, der hører til blandt de fem procent hårdest ramte.

- Undgå støj og unødvendig snak. Spørgsmål kan være en stor belastning. Det enkleste for patienten er rent ja/-nej spørgsmål. Findning gelapperne, som bearbejder lydnadtryk, kan væreude af funktion. At blive tiltalt kan da oplyses som at blive slært i hovedet med noget hårdt.
- Ingen forkølede eller smittebærende personer må være i kontakt med ME-patienter. ME-patienter har ikke et normalt infektionsforsvar. Selv en tilsyneladende banal infektion kan udlöse alvorlig og langvarig forværring.
- Sørg for jævn temperatur. Undgå enhver form for aftølning. Kulde giver ubehag og ned sætter funktionsniveauet. Mange er også følsomme for overophedning.
- Toiletbesøg er ofte en stor belastning og kan kræve lang restitutionstid. Indtagelse af måltid giver også forbigående generelt nedsat funktion. Undgå al aktivitet i rummet og undgå at snække eller engagere patienten i noget under og efter måltider.
- Nye ansigtter, ryheder både gode og dårlige, overraskelsel, flytning og omstillinger af alle slags er umormalt krævende for en ME-patient. Alt nyt eller uventet kan medføre akut og langvarigt energitab.
- De mest utsatte har absolut intolerance for lyd, lys og berøring og må skærmes maksimalt.
- Mange torster. Vand må altid være tilgængeligt. Ikke alle kan drikke ved egen hjælp.
- Berøring, hurtige bevægelser, brug af muskelkraft eller tryk mod et underlag kan give alvorlige smerten og udlöse langvarig nedsat funktion i den aktuelle kropsdel. Reaktionen kan komme forsinkel.
- Det at snakke er anstrengende. Det kostter patienten unormalt mange kræfter at mætte forklare eller gentage noget.
- Alle former for aktivitet, fysisk så vel som mental, aktivitiv så vel som passiv, kan udlöse forøgelse af symptomerne. Forøgelse af symptomerne kan enten komme øjeblikkeligt eller forsinket med timer og dage i et variérerende mønster under sygdommens forløb. Dette reaktionsmønster er sygdommens mest karakteristiske kendeteogn.
- Aktiviteter, som at rejse sig op, løfte armen, holde bestik, børste tænder eller vaske hår, er specielt vanskelige ved ME.

Kilde: ME-Forenningen og Sundhedsstyrelsen.

lende viden om sygdommen og adgang til de specialiserede prøver, der kræves for at stille diagnosen indebærer, at mange ME-patienter fejldiagnosticeres og fejlbehandles. Og får det værre.

Kilde: ME-Forenningen og Sundhedsstyrelsen.

**30 ÅRS
ERFARING**

Lars Kongshæk

Tandprotese for første gang?

Færdig i grundskolen - hvad så nu?
Er du ikke klar til videre uddannelse?
Så kan vi hjælpe dig på vej.

Hos EFE arbejder vi meget på værkstederne, så vi kan udvikle kloge hænder.

Vi tilbyder også:

- Dansk
- Matematik
- Mentor- og vejledningsordning
- Tæt samarbejde med UddannelsesHuset
- Prøv et værksted inden du starter

Kontakt én af vores vejledere og aftal et besøg på vores EFE Plus+ dage, hvor skolen er åben fra kl. 15.30-18.30

IMMEDIATPROTESER

Før Efter

Læs mere på www.larskongshæk.dk

- Prisattale med Esbjerg kommune. Op til 85% i tilskud - vi hjælper med ansøgning.
- Gratis konsultation/proteze efter syn.

Medlem af Landsforeningen af Kliniske Tandteknikere

POWERED BY EFE

Esbjerg Forberedende Erhvervsskole | Darumvej 140 | 6700 Esbjerg | Tlf. 7612 3034 | www.efe.eu

LARS KONGSHÆK
SPECIALKLINIK FOR TANDPROTESER
Øksbøl • Vestergade 5 • Tlf. 7513 5012
Esbjerg • Nygårdsvæj 2 • Tlf. 7513 5013

Kom i gang med den ommer

» Det er til at se, at den kvinde og hendes familie har brug for hjælp.

At Erik Haldan
telefon 76 11 42 16

MENING Ind i mellem kan journalister blive grebet af den skæbner, man møder. Det skete, da jeg fik lov til at møde og tale ganske kort med den 28-årige Marie Louise Iøse Gustavussen på Fanø.

Hun er syg. Meget syg. Så syg, at det burde være indlysende for enhver, at hun er kvalificeret til den midlertidige fortidspension, hun i første omgang har fået afgang på.

Det er sket med en bemærkning om, at sagsbeandleren i stedet ønsker at drøfte muligheder og møder, der orienterer den unge kvinde mod arbejdsmarkedet. Sagt med andre ord.

Hun skal bare i gang igen.

Det er meldingen til en ung kvinde, som

i mere end et år ikke har været i stand til at sidde, stå eller gå. Hun er sengeliggende alle døgnets timer og skal have hjælp til enhver form for personlig hygieine.

Den unge kvinde bor på Fanø, men da Esbjerg Kommune klarer sagshandlingen og visiteringen for Fanø Kommune i forbindelse med for eksempel fortidspension, er det i Esbjerg, at beslutningen om afgang er taget, og det er i Esbjerg, at ideen om at orientere den syge unge kvinde mod arbejdsmarkedet er truffet. Og så er det også i Esbjerg, at begge beslutninger i givet skal laves om.

Hvis det er politikerne, der skal træde i karakter, så er de i hvert fald godt orienteret.

Ægtrepar dropper alt for at passe deres syge datter døgnet rundt.

af Erik Haldan

ULYKKELEGT: Esben og Vibek Iøse Gustavussen fra Fanø har valgt meget fra de seneste år. Job, ferier, hobbier. Alle deres kræfter og al deres tid bruger de på at tage sig af deres 28-årige datter, Marie Louise.

Hun er syg og sengeliggende med diagnosen ME. Hun er blandt de hårdst ramte. Hvor hårdt kan du læse mere om på side 4. Marie Louise Gustavussen og hendes forældre har besluttet at fortælle deres historie om sygdommen og den manglende indsigts, forståelse og tilstrækkelige støtte, der har gjort de seneste år til et mærndt, som er ved at slide dem op mentalt, fysisk og økonomisk.

- Vi klarer os økonomin ikke endnu med låneomlægning, penning og opsparring, og så har vi iført, det vi kunne. For eksempel vores autocamper, som vi egentlig havde drøft om at køre Europa rundt i. Marie Louise er på kontanthjælp. Så økonomin er stram. Men det værste er, at vores datter ikke kan andet end ligge i sin seng i sit værelse i nærke 24 timer i døgnet. Alt det, hun kunne en gang, alt det, hun

har drømt om at opleve, kan hun ikke nu. Og vi ved ikke, om hun nogensinde kommer til det. Hun skal have hjælp til alt, fortæller parret.

Sidste år i marts sogte de Fanø Kommune om hjælp, og otte måneder senere fik de bevilget, hvad der svarede til assistance i et af ugens syv døgn. Fanø Kommune afviste samtidig dog at hjælpe med indretning af familiens hjem på måder, der komme den syge unge kvinde behov i møde, når hun nu passer i hjemmet.

- Vi har brug for en fast medhjælper, der har indsigts i pasning og pleje af en ME-patient, som vores datter. Men ikke mange har den specialviden, der skal til for at pleje ME-patienter på den rigtige måde. Heller ikke mange læger ved nok om sygdommen. Det er vores erfaring, som vi deler med mange andre pårørende til ME-patienter i Danmark, fortæller parret.

De har haft besøg af Stephanie Lose, formand for Region Syddanmark og for Danske Regioner. Hun har foreløbig organiseret, at en af regionens læger kigger på den unge kvinde sygdomshistorie en gang til.

Det tilbuds opfatter Esben og Vibek Iøse Gustavussen som positivt tænkt, men de så hellere noget andet:

- I sekssyv år har vi og vores datter stort set kun mødt læger, som intet aner om ME, og når vi har peget på det problem overfor Re-

Foto Tue Sørensen

har sagt ja til et møde med

familien og dens rådgiver. Et møde, parret håber, kommer til at give de muligheder, de har for at hjælpe deres syge datter. Sofie Valbjørn bekræfter, at der skal være et møde.

- Jeg mødes gerne med borgere, som ønsker dialog, men jeg kan ikke sige noget om den konkrete sag, siger hun i en kort kommentar. En ansøgning om midlertidig fortidspension til den syge unge kvinde er indtil videre blevet afslået.

Respons: eha@ugeavisend.dk telefon 76 11 42 16

Læs mere side 4,6,8 og 10

Af Lene Lund
Respons: illu@ugeavisen.dk • telefon 76 11 42 18

En familie under pres

har drømt om at opleve, kan hun ikke nu. Og vi ved ikke, om hun nogensinde kommer til det. Hun skal have hjælp til alt, fortæller parret.

Sidste år i marts sogte de Fanø Kommune om hjælp, og otte måneder senere fik de bevilget, hvad der svarede til assistance i et af ugens syv døgn. Fanø Kommune afviste samtidig dog at hjælpe med indretning af familiens hjem på måder, der komme den syge unge kvinde behov i møde, når hun nu passer i hjemmet.

■ Siden november 2016 har Esben og Vibek Iøse Gustavussens voksne datter, Marie Louise, ikke kunnet andet end ligge i et mørkt værelse i familiens hjem på Fanø. Hun er syg og kan ikke klare sig selv, men skal have hjælp til alt. Den står forældrene storstet set selvfølgelig. Det er et fuldids-

Janne Lyngsø
- Det interesserer mig ikke en dyr. Men der er rigtig mange ivores glade, der er fodboldinteresserede, og de fortæller, at EFB ingen gode spillerne har tilbage på nuværende tidspunkt. Så derfor tror jeg ikke på, at de kan rykke op.

Karsten Humlebæk
- Det vil jeg da have. Ikke mindst for byen og for de mange, der investerer sponsorkroner i EFB. Men jeg synes ikke spillerne virker superambitionøse. Derfor ser jeg også ofte ishockey. Der er altid en god stemning.

Jens Jørgen Lauridsen
- Så skal der da til at ske noget. Spillet fungerer ikke. De kan ikke spille sammen, og de taler jo heller ikke samme sprog, og så synes jeg, de har solgt de gode. Men det gør ondt, når det går dem skidt. Og så tror jeg, det har kostet kassen med alle de trænerskift.

MELLEM OS

EFB spiller den første kamp efter vinterpausen på søndag mod Skive. Vi spurgte:

Tror du de rykker op i superligaen efter denne sæson?

Janne Lyngsø
- Det interesserer mig ikke en dyr. Men der er rigtig mange ivores glade, der er fodboldinteresserede, og de fortæller, at EFB ingen gode spillerne har tilbage på nuværende tidspunkt. Så derfor tror jeg ikke på, at de kan rykke op.

Karsten Humlebæk
- Det vil jeg da have. Ikke mindst for byen og for de mange, der investerer sponsorkroner i EFB. Men jeg synes ikke spillerne virker superambitionøse. Derfor ser jeg også ofte ishockey. Der er altid en god stemning.

Lasse Haustedt
- Jeg er lidt i tvivl. De har gang i en opbygningsperiode, for de har ikke flere klubikoner tilbage. Jeg synes, det er en god ide, hvis de kigger lidt til den lokale talentmasse, klubben har. Jeg kommer nok mest på stadion, når de spiller godt.

Jens Jørgen Lauridsen
- Så skal der da til at ske noget. Spillet fungerer ikke. De kan ikke spille sammen, og de taler jo heller ikke samme sprog, og så synes jeg, de har solgt de gode. Men det gør ondt, når det går dem skidt. Og så tror jeg, det har kostet kassen med alle de trænerskift.

Af Lene Lund
Respons: illu@ugeavisen.dk • telefon 76 11 42 18

www.ugeavisen.dk/esbjerg

Ugeavisen Esbjerg er en del af Ugeavisen.dk
DANSK OPLAGSKONTROL

• Afotografering af gamle billeder • Portrætfoto

KUN 95,-
BYENS BEDSTE PASBILLEDER 4 stk

MULTIFOTO v. fotograf Torben From
Torvegade 40 - 6700 Esbjerg - Tlf.: 75 12 33 45

Udgiver: Ugeavisen Esbjerg K/S, Kongsgade 110-114, 6700 Esbjerg. Ledelse: Erik Haldan, direktør og ansvarsh. redaktør. Per Gudmand, salgschef. Tryk: Jysk Fynske Mediers trykkeri. Grafisk produktion: Tegnestuen Ugeavisen Esbjerg. Kreativ produktion: Tegnestuen, Ugeavisen Esbjerg. Normalt oplag: 42.000 eksemplarer. Udvidet oplag: 66.500. Annoncer til avis og net:

Eftetryk af artikler, fotos og annoncer må kun ske efter aftale og med tydelig kildeangivelse. Har du ikke modtaget avisens? Ring 70 10 40 00.

De Lokale Ugeaviser har flere gange hædret Ugeavisen Esbjerg for avisens redaktionelle kvalitet. Det er blevet til 5 guldmødaljer, 4 sølvmedaljer og 4 bronzemedaljer samt 11 hædrende omtaler.

2010: Ugeavisen Esbjerg tildeles Ugeavisernes Specialpris. 2014: Danske Medier kårer Ugeavisen Esbjergs redaktør, Erik Haldan, til Årets Redaktør på tværs af alle medier.

2017: Ugeavisen Esbjerg kåres som Årets Ugeavis.

Politikernes valg

Esbjerg kan miste begge museumsprojekter, hvis politikerne ikke vælger side.

6

Stud. fest

45 hold studerende fra byens videregående uddannelser dystede ved årets udgave af Kongekampen.

26

Uge 20 • Tirsdag den 15. maj 2018 • 17. årgang • www.ugeavisen.dk/esbjerg

Ugeavisen ESBJERG

Foto Privat

Maria på japansk

Maria Hjelmborg er flyttet til Tokyo, og japanerne elsker hendes design.

54

**Fri levering
og montering
af alle senge!**

Bo-Bedre
Strandby Plads 7 • 6700 Esbjerg
Tlf. 75 13 88 66 • www.bo-bedre.com

iPad i det små
Allerede efter få måneder efter at have oplevet børn i dag den digitale verden.
På godt og ondt.

10

Ted er stadig med i planen
EfB's sportsdirektør rygtes tilbage til FC Twente, men han er stadig en del af planen i EfB.

58

TRÆGULV OG FLISER
INSPIRATION - RÅDGIVNING - TILBUD

STARK
Kvæglundvej 81 • Esbjerg Ø

Tlf. 76 76 66 66

ABNINGSTIDER:
Man. - fre. 6.00 - 17.00
Lør. 8.00 - 14.00
Søn./helligd. Lukket

Sammen med øvrige professionelle

STARK

Kvæglundvej 81 • Esbjerg Ø

Tlf. 76 76 66 66

**TØM BUTIKKEN
- ALT SKAL VÆK NU -
50-70%**

Rosana

Beimærk!
Der gives 25% RABAT på
helt nye varer fra LauRie m.fl.
Tilgodesedeller/gavekort
- bør indløses nu.

f TORVEGADE 36 · ESBJERG · WWW.ROSANA.DK

**SLAGTER
LAMPE**

KÅRET SOM
DANMARKS
GRILLPØLE
2018

Y
Ægte håndværk
er guld værd

Cheese BBQ Frankfurter
Forkælt familien med en prisvinder!
Se mere på www.slagterlampe.dk

Selv de bedste i verden kan tage fej!

» En sær arrogancé og vi-alene-vide-holdning har præget den danske tilgang til sygdommen ME.

Af Erik Haldan
Respons: eh@ugeavisen.dk
telefon 76 11 42 16

MENING Et sted mellem 12.000 og 14.000 med patienter, som lider af ME. Den 28-årige Marie Louise Isøe Gustavussen på Fanø er et godt eksempel på, hvor skidt Danmark indtil nu har taget sig af ME-syge mennesker, og hvor galt den danske model kan gå, når vi ikke kan tilbyde det samme som andre lande.

Alle de myndigheder og instantser, der kan gøre noget for den syge kvinde, kender til hendes sag. Alligevel har hun nu i snart to år været helt afhængig af sine forældres hjælp ogude af stand til at forlade sit værelse. For nogen år siden lå hele livet åbent for hende. Det gør det ikke mere. Nu ligger hun uden socialt liv. Enhver - også de ulykkelige forældre - må

åresvis har de nemlig opfordret hele det danske sundhedsråsæsen til netop at skele til udlandet

for at blive klugere på, hvad der er at stille op med patienter, som lider af ME. Den 28-årige Marie Louise Isøe Gustavussen på Fanø er et godt eksempel på, hvor skidt Danmark indtil nu har taget sig af ME-syge mennesker, og hvor galt den danske model kan gå, når vi ikke kan tilbyde det samme som andre lande.

Alligevel har hun nu i snart to år været helt afhængig af sine forældres hjælp ogude af stand til at forlade sit værelse. For nogen år siden lå hele livet åbent for hende. Det gør det ikke mere. Nu ligger hun uden socialt liv. Enhver - også de ulykkelige forældre - må

spørge sig selv: Er det, som bliver gjort for hende, virkelig det bedste, vort velfærdssystem og sundhedsystem kan præstere? I giveft falder er det alt for dårligt og slet ikke nok. En sær arrogancé og vi-alene-vide-holdning har længe præget det danske sundhedsråsæsen til den unge kvinderes sygdom. Men også et af verdens bedste sundhedsråsæser kan tage fej. Derfor håber patienter i tusindevis, at Sundhedsstyrelsen ikke blot lytter til, men også lærer af udlandet. Blandt de håbefulde er 85 ME-patienter, hvis nødråb til sundhedsmyndighederne vi bringer midt i avisen.

ugeavisen ESBJERG

Side 4 og 35-38

De tolv elever fra 7.a på Lagoniskolen ankom i to limousiner - hele vejen fra Vojens. Det kunne Mette Lindberg, Sara Felber, Mathilde Fisker, Cindy Poulsen, Mira Christensen og Laura Mikkelsen godt vænne sig til. Det er Mette Lindberg forest, der blev Blue Action Card-køber nummer 50.000.

Heldig nummer 50.000

Det er 19 år siden, konfirmanderne fik Blue Action Card.
Mette Lindberg blev nummer 50.000 og vandt lidt af hvært.

Af Mette B. Falther

VIP KONFIRMAND: Det var godt en time at komme fra Vojens til Esbjerg, men sådan føles det ikke, når man kommer det i en limousine med fri chips og

DEMENTI: I artiklen "Ny rejelseskab er handicavenportlig" bragt i sidste uges avis skrev vi, at rejelseskabet "Rul og Rejs" sorterer under Dansk Handicap Forbund.

www.ugeavisen.dk/esbjerg

Rejelseureau ikke handicapforbunds

Ugeavisen Esbjerg er en del af Ugeavisen.dk

DANSK OPLÆSKONTROL
Dansk Oplæskontrol

MELLEM OS

Foto Tue Sørensen

Der var Kongekamp i kongevejr onsdag. Studiebyen Esbjerg havde inviteret byens videregående studerende. Vi spurgte:

Hvorfor læser du i Esbjerg?

Rikke Rachlitz, ergoterapi
Jeg bor på Fanø, og al min familie bor i Esbjerg, så jeg valgte Esbjerg for at blive hjemme.. Jeg kan godt lide at være tæt på folk, jeg kender, og så ved jeg jo, hvilke gode ting der er i Esbjerg - det ved folk udefra ikke.

Mads Nygaard, HA
Jeg er fra Esbjerg, og det er primært derfor, jeg læser her, fordi jeg kender en masse mennesker i byen. Campus er meget mindre her, så det er nemmere at snakke med alle. Og så tror jeg måske, ærerne er lidt flinkere med karaktererne her end i en stor by.

Matthias Freddeløkke, fysioterapi
Jeg kommer fra Kolding og valgte Esbjerg, fordi den er til at overskue og alligevel er en stor by. Jeg gjorde det for at udformde mig selv, for det nærmeste ville være at læse i Aarhus eller København, hvor alle dem jeg kender læser. Men jeg har ikke fortrudt.

Mette Kristensen, social-og kulturanalyse
Min uddannelse findes kun her og i Aalborg, og her er den meget praktisk orienteret, så jeg valgte at læse her, hvor jeg bor. Selvfølgelig vil jeg gerne møde nye mennesker, men jeg har mødt mange nye her, så det ville have været det samme i en anden by.

Af Mette B. Falther

Respons: mfa@ugeavisen.dk

Få besøg af **GARDINBUSSEN** med det store udvalg af flotte gardiner og solafskærmning.

Esbjerg Review 23. AUGUST – 8. SEPTEMBER 2018

Ring:
75 13 44 12

Torvegade 26 • 6700 Esbjerg

MIX
Papir fra
ansværlige
udlejere
FSC® C028215

Udgiver: Ugeavisen Esbjerg K/S, Kongensgade 110-114, 6700 Esbjerg. Ledelse: Erik Haldan, direktør og ansvarsh. redaktør. Per Gudmand, salgschef. Tryk: Jysk Fynske Mediers trykkeri. Grafisk produktion: Tegnestuen Ugeavisen Esbjerg. Kreativ produktion: Tegnestuen, Ugeavisen Esbjerg. Normalt oplag: 42.000 eksemplarer. Udvidet oplag: 66.500. Annoncer til avis og net:
ann.esbjerg@ugeavisen.dk. Tips og idéer til redaktionen: redesbjerg@ugeavisen.dk.
Eftertryk af artikler, fotos og annoncer må kun ske efter aftale og med tydelig kildeangivelse. Har du ikke modtaget avisens? Ring 70 10 40 00.

De lokale Ugeaviser har flere gange hædret Ugeavisen Esbjerg for avisens redaktionelle kvaliteter. Det er blevet til 5 guidemedaljer, 4 solvmedaljer og 4 bronzemedaljer samt 11 hædrende omtaler.

2010: Ugeavisen Esbjerg tildeles Ugeavisernes Specialpris. 2014: Danske Medier kåres til Årets Redaktør, Erik Haldan, til Årets Redaktør på tværs af alle medier.

Ugeavisen Esbjerg kåres som Årets Ugeavis.

2017: Ugeavisen Esbjerg kåres som Årets Ugeavis.

Danmark har ingen behandling til Marie Louise

På Fanø har sygdommen ME lænket Marie Louise Gustavussen til hendes barndomshjem. Det er en helt igennem ulykkelig situation, mener sundhedspsykolog Peter la Cour, og Danmark har ikke et tilbud til så syge ME-patienter som Marie Louise

Af Erik Haldan og Jan Maass Lindhardt

ET HUL I SYSTEMET: Der findes ikke en pille, der kan kurere

Marie Louise Gustavussen for ME. Der findes ikke ret meget viden om, hvad der kan hjælpe den 28-årige kvinde, der på andet ligger i et mørkt værelse i sit barndomshjem. I Danmark er

den behandlingsstilbud til ME-patienter, men ikke de rigtige, hvis man spørger ME-Foreningen, og når det kommer til Marie Louise Gustavussen, så møder Danmark helt pas.

- Jeg må også sige, at der ikke er noget tilbud, der passer til hende nogen steder i landet. Der er et kæmpe hul i sundhedsystemet, siger Peter la Cour, sundhedspsykolog og ph.d.

Han har gennem flere år arbejdet med ME-patienter blandt andet på smertecenter og på

Liaisonklinik, og han er en af eksperterne, der bliver spurgt, når Region H laver et helt nyt center,

der også skal favne ME-patienter.

Center for Komplekse Symptomer, skal det ny center hedde.

Marie Louise Gustavussens situation er det også – kompleks.

Erfaringer fra udlandet

Hendes forældre og ME-foreningen har flere gange kritiseret det danske sundhedsystem for ikke at klige udenfor landets grænser for at blive bedre til at behandle ME-patienterne. Peter la Cour har set på, hvordan de gør i udlandet, og det kommende center i Region H vil formentlig gøre brug af de behandlingsretninger, der er udviklet der.

- Jeg kan se, at man i udlandet er meget bevidst om, at man ikke arbejder mod patienternes vilje og interesse, for eksempel i de store amerikanske hospitalers ME-program. Der er der heller ingen, der kan helbrede ME, men man arbejder på at få symptomniveauet så langt ned som muligt og på at lære patienterne at leve med symptomerne så godt som muligt. Selve metoderne

Jeg er ikke læge, men jeg tror,

at ME vil vise sig at være en fysisk sygdom om nogle år, fuldstændig som sklerose i lang tid blev anset for at være en somatoform sygdom eller en såkaldt psykosomatisk lidelse. Astma var også en psykosomatisk lidelse gennem rigtig mange år, og mavesår har været selv mønsterksemplat på en psykosomatisk eller såkaldt hysterisk lidelse, indtil man så opdagede bakterien Helicobacter Pylori, der er forudsætning for mavesår. Så skiftede attitudeen. Gruppen af sygdomme, som man diskuterer som psykiske eller somatiske, forandrer sig hele tiden over årene. Min formennelse er, at det ikke vil være mange andre, inden man finder i ME, der fortas som en helt overvejende fysisk sygdom. Sådan ser man på den allerede flere steder i udlandet, for eksempel i USA, og det varer nok ikke så længe, inden man også gør det i Danmark.

Peter la Cour,
sundhedspsykolog og ph.d.

» Vi kan ikke helbrede, men vi kan prøve at gøre livet så godt, som det er muligt. Over tid kan mange patienter blive bedre, så der er håb. »

Peer la Cour,
sundhedspsykolog og ph.d.

på. Det kan for eksempel være at løfte armen tolv gange om dagen i stedet for ti, eller at fastholde samtlige seks minutter i stedet for fem. Det kræver en hjemme-hos person, siger Peter la Cour og udbyder:

- Man må forsøge at holde den fysiske formen så høj, som det er muligt, uden at der sker forværring. For meget eller for hård træning gør de her patienter rigtigt dårlige, men på den anden side er det jo heller ikke nogen god idé blot at lade stå til og ligge i sengen og blive endnu mere fysisk svag som resultat. Man skal ramme den svære balance lige midt imellem de to ting, og naturligvis i enighed med patienten omkring de ting, som patienten ønsker at arbejde med, siger han.

Læs også side 35-38
HØR OS NU

er ikke meget forskellige fra det, vi allerede gør flere steder i Danmark, men hele attituden omkring det, er måske. Man skal først og fremmest snakke med patienterne om, hvor de ønsker, at man hjælper. Der, hvor det ser ud til at lykkes bedst, handler det for eksempel om at håndtere for eksempel træthed og sovn bedre og at gøre patienterne så selvstændigt fungerende som muligt. I det hele taget handler det om at indrette hverdagen så godt, som det kan lade sig gøre, forklarer Peter la Cour.

Han kender til Marie Louise Gustavussens situation. Han bruger ordet ulykkelig om den, men han har svært ved at præcist at pege på, hvordan den skal løses. - Jeg ved det simpelthen ikke. Der er jo ikke nogen fælles, gavnlig viden i systemet, for så ville den være brugt. Men den administrative sundhedspraktik på situatonen og se hvilke små elementer, man kan og ønsker at forbedre

professionelt personale med specialindsigt i ME.

Ansigning om fortidspension til den 28-årige kvinde er foreløbig blevet afsæt af Jobcenter Esbjerg Kommune, der tager sig af det område for Fano Kommune. Fano Kommune, som har ansvar for hjælpen i hjemmet, er flere uger efter et hjemmebesøg endnu ikke kommet med tilbagemeldinger. Lægetsynet er ustabilitet. kolleger for videns- og erfaringsdeling. Og det er vores opfattelse, at vi i Danmark og Norge ligger fint på linje med de bedringsprincipper, der bruges, lyder det i svaret fra Sundhedsstyrelsen.

Respons: jii@ugeavisen.dk

telefon 76 11 42 11

Sundhedsstyrelsen har ændringer på vej

Af Erik Haldan
og Jan Maass Lindhardt

GODT NYT: Senere på året kommer Sundhedsstyrelsen med nye anbefalinger, der kan gavne blandt andet ME-patienter. Det oplyser Sundhedsstyrelsen i et skriftligt svar til Ugeavisen Esbjerg:

"Sundhedsstyrelsen

har nedsat en arbejdsgruppe, der skal komme med nye anbefalinger til, hvordan man organiserer arbejdet med at udrede og behandle mennesker, der har funktionelle lidelses. Det er en samlebefalingerne for lidelses, hvor man har fysiske symptomer, der påvirker ens funktionsevne og livskvalitet, og

hvor symptomerne ikke skyldes en anden sygdom. Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at blandt andet patienter med kronisk træthed kan have gavn af de indsatser, som anbefalingerne kommer til at omhandle. Anbefalingerne forventes færdige i første halvår af 2018."

I det samme svar adviserer

Normalpris kr. 168.830,-

BEGRÆNSET ANTAL

Hobby De Luxe Edition 495UL

med masser af udstyr f.eks. 1750 kg aksel, gulvarme, lameludtræk mellem enkeltsgenge, tv-holder til fladskærn, 150 liter kø/frys, blæser-varme + meget mere...

Normalpris kr. 168.830,-

**VORES KAMPAGNEPRIS
159.990,-**

Hobby-Esbjerg.dk

Darumvej 141 | 6700 Esbjerg | +45 7656 0200 | info@hobby-esbjerg.dk | www.hobby-esbjerg.dk
Mandag til fredag kl. 10.00 til 17.00 | Lørdag kl. 10.00 til 14.00 | Søn.- og helligdage kl. 11.00 til 16.00

FRIVILLIGFORENINGEN
TRÆFPUNKT SÆDDING
- et fletværk af netværk for frivilligheds- og frifritidsaktiviteter
i Sædding, Aabenraa og Fovlerværd
Bor du i 6710 - og har du nu og da brug for
1 Xtra Hånd, hjælp til køb af dagligvarer,
et advokatråd eller måske
en bisiddet i mødet med det offentlige?
*Læs mere om Frivilligforeningen
og støtteaktiviteter på:
www.sædding.nu / Råd og Dåd
[f Træfpunkt Sædding](https://www.facebook.com/træfpunkt.sædding)*

85

HØR OS NU!

OPRÅB: Torsdag får Sundhedstyrelsen overrakt en ganske usædvanlig manifestation. Den består af 85 historier, som er samlet ind blandt syge og udfordrede patienter, der lider af ME. Ugeavisen Esbjerg har set hele det omfattende materiale, som samlet er blevet til endnu et rab fra en patientgruppe, som i øvrigt har forsøgt at blive hørt og forstået. Det er ikke lykkedes endnu, men den opmærksomhed, som Ugeavisen Esbjergs artikler om den ME-syge 28-årigje Marie Louise Ilse Gustavussen fra Fanø har skabt, giver tusindvis af syge danskere et lille håb om et gennembrud i forhold til den tilgang som læger, det danske sundhedssystem, kommuner, regioner og ansvarlige politikere på alle niveauer hidtil har haft til sygdommen ME.

Det er en tilgang, som ifølge ME-foreningen betyder, at ME-patienter i dag bliver mødt med mistro, udsættet for kraw, de ikke kan

klare og tilbydes behandling, der kan gøre deres situation værre. Det er en tilgang, som kan efterlade ME-patienter i total isolation, uden socialt liv og helt afhængig af hjælp. Resultatet er i værste fald ulykkelige skæbner som Marie Louise Ilse Gustavussens på Fanø. Skæbner, som Danmark ikke kan være bekendt, mener ME-foreningen. Og derfor efterlyser landets ME-patienter og cleres patientforening nu igen en kursændring. Det sker i et brev, som torsdag aflæveres til Sundhedstyrelsen sammen med de 85 personlige beretninger om tilværelsen som syg af ME.

Ugeavisen Esbjerg bringer på denne og de næste sider uddrag fra alle de 85 beretninger.

De originale bidrag spænder vidt fra omfat-

tende rapporter til få ord eller rene faktuelle oplysninger. Ikke alle 85 har kunnet skrive

sig selv, men har fået hjælp til det af familier og venner.

Ugeavisen Esbjerg bringer også hovedpunkter fra følgebrevet til Sundhedstyrelsen. Tilsammen bliver de 85 beretninger og brevet til et væsentligt sundhedspolitisk partsindlæg, som Ugeavisen Esbjerg har besluttet at give plads. Vi synes, det rejser spørgsmål, som kræver svar. Vi synes, det peger på problemer, der kræver beslutninger og handlinger på højeste plan i det danske sundhedssystem.

Af Erik Haldan og Jan Maass Lindhardt

FAKTA
■ De fleste af de 85 ME-patienter har ønsket at være anonyme, idet de fulde beretninger indeholder personfølsomme oplysninger. I forhold til eksempelvis jobben, lægehuse og myndigheder har ME-patienter også erfaring for, at det kan være problematisk at optræde i pressen med navn. Ugeavisen Esbjerg har accepteret ønsker om anonymitet.

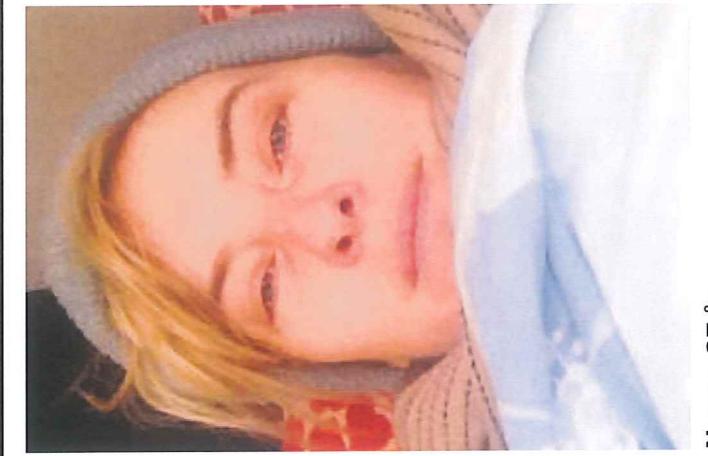
Michala Klitgaard Christiansen, 32 år
Sjælland
■ Kommunen ødelagde min chance for flexjob. Psykiatri har sendt mig til kognitiv terapi/gradueret fysisk træning, hvilket har resulteret i indlægelse. Jeg er for syg til at være rask og for rask til at være syg. Jeg har de forkerte diagnoser og passer ikke ind i deres bokse.

Kamilla Thomsen, 33 år
Nordjylland
■ Der er ingen hjælp at hente, når jeg som ME-patient ikke passer ind i sundhedssystems kasser. Alle de mange lægehuse, jeg har haft siden min sygdom brod ud i 2012, har ikke lyttet til mig, men i stedet givet mig decideret skadelige råd.

Nynne, 37 år
København
■ Et aktivieringsforløb forværrede min tilstand enormt. Efter ellers at have opnået gradvis bedring igennem fem måneder sendte dem mig tilbage til fuldt sengeliggende. Derudover får jeg det værre af al anstrengelse, stress og høje lyde.

Josefine, 44 år
København
■ Af frygt for at havne i psykiatrien har jeg selv sammenstillet min behandling. Der var INGEN hjælp hos lægen, ikke andet end at han godtog ME/CFS diagnosen.

Som ME-patienter ser det

Ugeavisen Esbjerg bringer her nogle af de hovedsynspunkter, de 85 ME-patienter og deres patientforening - ME-Foreningen - nu rejser i henvendelsen til Sundhedstyrelsen, Sundhedsministeren, Folketingets sundhedsudvalg, Danske Regioner og relevante lægefaglige instanser.

Horribel behandling

VILER 85 ME-PATIENTER som protesterer mod den horribel behandling, vi bliver udsat for i Danmark. ME (Myalgisk encephalomyelitis) har været godkendt som en fysisk sygdom siden 1969 af WHO og er ligeført med godkendt som sådan i Danmark, diagnosekode G93.3/G93.3a. Alligevel er den eneste, officielt godkendte behandling graded exercise therapy (GET) og cognitive behavioral therapy (CBT), som jo også er rehabilitering og coaching til for eksempel færdigholdning af patienter. ME-patienter har bare ikke fået nogen forudgående behandling.

Der er 14.000 af os

DEN NEUROLOGISKE SYGDOM ME (Myalgisk encephalomyelitis) er den mest almindelige sygdom, man aldrig har hørt om. Der findes cirka 14.000 patienter i Danmark, som er usynlige, fordi der intet sted er, som udredet for eller stiller diagnosen ME med WHO diagnosekoden G93.3. Der findes heller intet sted, som behandler disse patienter. Der findes ingen fagligt korrekt information om sygdommen på offentlige sider. ME-patienter er usynlige, fordi deres sygdom fejlagtigt bliver blandet sammen med psykiatriske lidelser og konsekvent bliver fejldiagnosered. Fejldiagnosering fører til fejlbehandling og til nogle meget alvorlige sager, hvor patientsikkerheden er i fare. Marie Louise Ilse Gustavussen på Fanø er blandt de hårdest ramte.

Elisabeth, 59 år Region Hovedstaden

”Før jeg blev tilkendt fleksjob blev jeg mødt med mistillid på Jobcenter. Efter at jeg fik tilkendt fleksjob i 2013 har der været større forståelse. Den læge, jeg havde indtil 2007, mente at hver blodprobe, jeg bad om,

Susanna, 53 år
Møn
”Jeg har intet socialt liv, ser min far-mølle ganske få timer pruge. Kommunens pres, ubehagelige møder med mistro, mentorforløb, utalige læge- og psykiatreredninger på kommunens foranledning har forværet min sygdom. Jeg har måttet overdrage mit firma til min ægtefælle og komme på resourceforløb.

Jeannett, 43 år
Region Syd
”Deltager kun i familiesammenkomster 3-4 gange om året, og kun i få timer. Kan kun snakke i telefon i cirka 5-10 minutter på mine gode dage. Dem har jeg 1-2 af om måneden. Jeg møder sletingen forståelsen fra læger, sygehuse og børn. Og det er udover sit fuldtsjøb, som han for alt i verden skal kunne blive ved at klare, trods det dog, har været sengeliggende lige siden 23 timer i døgnet. Jeg er afhængig af hjælp til alt undtagen personlig pleje. Min familie passer mig.

Camilla, 39 år
Region Syd
”Mit sociale liv er meget begrænset i forhold til før. Jeg har vært syg af ME i ni år. Min læge forstår, hvad jeg fejler. Min kommune gør ikke hele tiden. At blive konstant presset har forværet min sygdom meget.

Peter H, 46 år
Region Midt
”Lægen har altid fået det til at lyde som om, at det må være noget stressrelateret. Og at jeg jo ser sund og rask ud. Da jeg så kom med de mange testresultater fra Belgien, der udover aktive infektioner også viser, at mit immunsystem er på samme niveau som en person med HIV, så ville lægen ikke forholde sig til det.

Nadja, 22 år
Region Syd
”Er blevet medicineret for ME på nuværende tidspunkt. Fejldiagnoser gennem knap 10 år har muligvis forværet sygdommen.

Madelleine, 36 år
Hovedstaden
”Jeg er single. Bor med mine forældre, som passer mig. Tåler kun samtaler med meget nære og ikke stressende veninder på maks 1 time maks til at gange om måneden. Alt ud over det bliver jeg syg af. Efter syv år fandt jeg endelig en læge, som tog mine symptomer og sygdom seriøst, men ellers har jeg overhovedet ikke modt forståelse.

Kirsten, 67 år
Region Syd
”Jeg har været syg i 41 år, men fik først ME-diagnosen på rigshospitalet i 1995. Jeg har søgt behandling i Belgien og været i behandling der fra 2008-2016. Det har hjulpet mig. Jeg får ingen hjælp. Diverse læger (i Danmark) har kun haft hån til overs for min ME-sygdom.

Kvinde, 26 år
Region Hovedstaden
”Jeg er for syg til at møde op på kommunens tilbud. Jeg mangler hjælpemidler, rengøring, hjælp til transport, relevante undersøgelser i sundhedsystemet, immunbehandling og symptombehandling. Kommunen trod, jeg får det bedre af at være et sted for psykisk syge flere gange om ugen eller at flytte hjemmefra.

Kvinde, 38 år
Region Sjælland
”Jeg vil gerne vil stå frem og fortælle andre om de forhold, vi bliver mødt af, men så længe man er tilknyttet jobcentret, så risikerer man sanktioner, hvis man for eksempel taler med en journalist, fordi det angiveligt kan konverteres til arbejdsevne. Blandt andet derfor er de fleste af os uden stemme.

Kvinde, 30 år
Region Syd
”Gennem hele mit liv at jeg været ekstremt sportsaktiv i mere end ti 10 timer om ugen. Men for to år siden blev jeg stadig hyppigere ramt af infektioner, som gjorde mig syg med influenzalignende symptomer og muskel/led-smert. Disse symptomer gik aldrig væk igen, men blev værre. For et år siden måtte jeg heltidsygmedes og har været sengeliggende lige siden 23 timer i døgnet. Jeg er afhængig af hjælp til alt undtagen personlig pleje. Min familie passer mig.

Kvinde, 42 år
Region Sjælland
”Det forventes, at min partner klarer ALT i og udenfor hjemmet og med vores børn. Og det er udover sit fuldtsjøb, som han for alt i verden skal kunne blive ved at klare, trods det ikke. Han mener ikke, at ME findes. Har et forfærdeligt forhold til læger og sygehuse. De har på ingen måde anerkendt min sygdom.

Kvinde, 29 år
København
”På en dørlig dag er jeg slet ikke ude. På gode dage har jeg svært ved at være sammen med mere end et par personer. Til stede sammenkomster og i rum med mange personer kan jeg ikke følges med i samtalene og bliver voldsomt ramt på min lydfølsomhed. Min læge støtter mig slet ikke. Han mener ikke, at ME findes. Har et forfærdeligt forhold til læger og sygehuse. De har på ingen

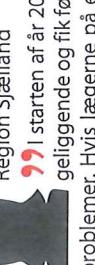
”Gennem hele mit liv at jeg været ekstremt sportsaktiv i mere end ti 10 timer om ugen. Men for to år siden blev jeg stadig hyppigere ramt af infektioner, som gjorde mig syg med influenzalignende symptomer og muskel/led-smert. Disse symptomer gik aldrig væk igen, men blev værre. For et år siden måtte jeg heltidsygmedes og har været sengeliggende lige siden 23 timer i døgnet. Jeg er afhængig af hjælp til alt undtagen personlig pleje. Min familie passer mig.

”På gode dage har jeg svært ved at være sammen med mere end et par personer. Til stede sammenkomster og i rum med mange personer kan jeg ikke følges med i samtalene og bliver voldsomt ramt på min lydfølsomhed. Min læge støtter mig slet ikke. Han mener ikke, at ME findes. Har et forfærdeligt forhold til læger og sygehuse. De har på ingen

”Gennem hele mit liv er jeg vært syg af ME i ni år. Min læge forstår, hvad jeg fejler. Min kommune gør ikke hele tiden. At blive konstant presset har forværet min sygdom meget.

”Jeg har ikke den hjælp, jeg har behov for. Alt afvises af kommunen, så også der gider ikke sætte sig ind i sygdommen, så også der jeg alene. Jeg er kun social på skrift. Og mest på facebook.

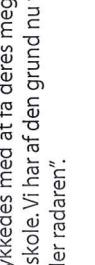
”Før jeg blev tilkendt fleksjob blev jeg mødt med mistillid på Jobcenter. Efter at jeg fik tilkendt fleksjob i 2013 har der været større forståelse. Den læge, jeg havde indtil 2007, mente at hver blodprobe, jeg bad om,

”Det gjorde min sygdom værre, da jeg søgte kommunen om hjælp til min søn, som har aspergers syndrom. Jeg magtede ikke at skabe den struktur som han har brug for. I et år og seks måneder kæmpede jeg,inden jeg måtte kaste håndklædet i ringen og kapitulere som primærforsæder. Min søn flyttede så hjem til sin far.

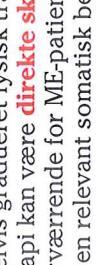

”Min hverdag tilbringes hovedsageligt på sofaen. Kän pga. muskelsmerter ikke foretage mig noget med hænderne mere end få minutter før smerten forværs betydeligt. Kan ikke stå op mere end 5-10 min af gangen af samme årsag. Kan gå 20-30 minutter om dagen. På dage med spændingshovedpine fungerer jeg slet ikke.

”Jeg har fået det langsomt værre fra 2010 – men især fra 2012 for til sidst at blive sengeliggende uden at kunne klare mig selv i 2016.

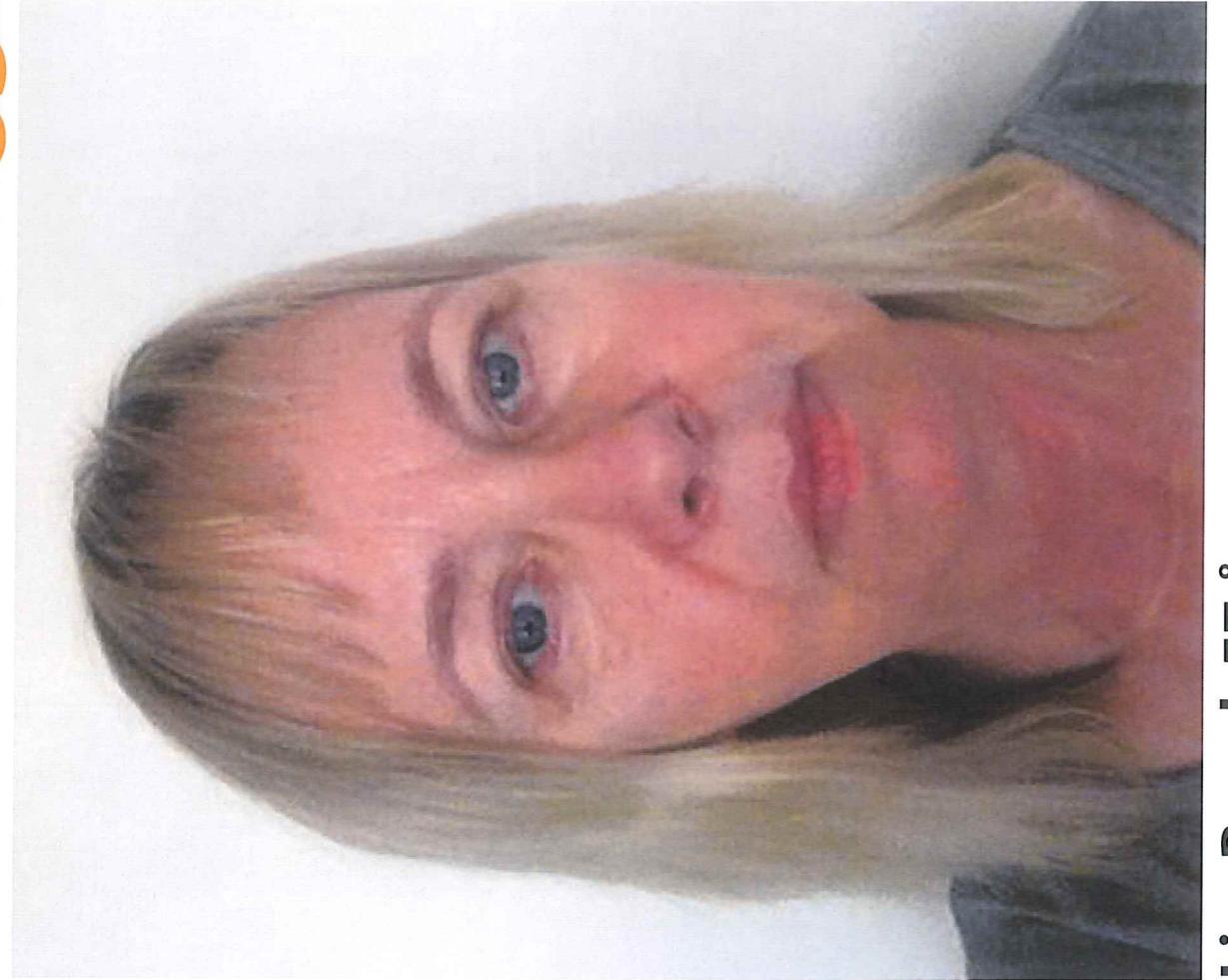
”Jeg har vært syg i 41 år, men fik først ME-diagnosen på rigshospitalet i 1995. Jeg har søgt behandling i Belgien og været i behandling der fra 2008-2016. Det har hjulpet mig. Jeg får ingen hjælp. Diverse læger (i Danmark) har kun haft hån til overs for min ME-sygdom.

”Jeg har vært syg i 41 år, men fik først ME-diagnosen på rigshospitalet i 1995. Jeg har søgt behandling i Belgien og været i behandling der fra 2008-2016. Det har hjulpet mig. Jeg får ingen hjælp. Diverse læger (i Danmark) har kun haft hån til overs for min ME-sygdom.

”Jeg har vært syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader i højre side, hvilket har gjort mig meget syg med varende psykisk syg i form af stress og blev placeret i den kasse, hvor man ikke blev taget seriøst i systemet. Herved de derimod taget mig seriøst fra starten af så havde jeg formentlig ingen varige skader

85 stemmer fra mørket

Janni, 21 år

Nordjylland
■■■ Min sygdom bliver værre, hver gang studerer jeg på universitetet, men jeg læser aldrig pensem, for det kan jeg ikke holde til, og jeg kommer ofte ikke til undervisningen. Jeg klarer mig udsmæk, men jeg ved, at jeg aldrig kommer til at have et fuldtidsarbejde. Derfor frygter jeg, at jeg skal kæmpe med jobcenteret ligesom alle de andre ME-patienter, når jeg er færdig med at studere.

Kvinde, 55 - 60 år

Region Nord
■■■ Jeg havde selv forventet at jeg kunne komme mig, og genindvne en del af min arbejdsevne gennem få ro i nogen tid. Men efterhånden må jeg indse, at det nok ikke kommer til at ske. Selvom jeg tolerer mig en del bedre, så skal der ikke meget til, før jeg igen får det dårligt. Det er som at balance på den knivsæg at tilpasse mit aktivitetsniveau til hvad jeg tåler.

Kvinde, 47 år

Region Hovedstaden
■■■ Ingen ME-patienter får den rette lægebehandling. Jeg har dog en god læge, som skriver de nødvendige attestter. Har været undersøgt på mange forskellige artfældinger. Symptomerne passer ikke ind i ét lægeligt speciale, men er fordelt ud over det hele, så vi bliver sendt lidt rundt i systemet. Det har været meget dyrt for samfundet at undlade at behandle mig. De har brugt mange penge på undersøgelser, som IKKE var nødvendige eller ikke hjalp. Jobcenteret er også dyrt i drift.

Kvinde, 29 år

Region Midt
■■■ Jeg oplevede kraftig og permanent forværing efter genoptræningsforløb hos kommunen. Kunneinden genoptræning styrketræne lige så stille hjemme samt gåture på op til 20 minutter på gode dage. Efter genoptræningsforløbet kunne jeg knap gå fem minutter min og endte med at være afhængig af kørestol hver gang, jeg skal ud af min lejlighed.

Kvinde, 45 år

Region Hovedstaden
■■■ Jeg har modt meget lidt forståelse for min sygdom i sundhedsvesenet. Er blevet mistro og arroganc. Ofte har jeg siddet hos læger og fortalt om mine invaliderende symptomer, som har ødelagt mit arbejdsliv, mit sociale liv, mit kærighedsliv og min mulighed for at blive mor.

Kvinde, 54 år

Region Hovedstaden
■■■ Jeg er nu førtidspensionist, men min sag blev trukket i langdrag af kommunen, og jeg måtte leve 3,5 år som enlig forstørger af legne arvede penge og en mindre privat pension.

Kvinde, 22 år

Nordjylland
■■■ Jeg synes ikke, jeg får den hjælp, jeg har brug for, men jeg har vært at prioritere mine kræfter. Står valget for eksempel mellem et rent hjem eller et fuldt koleskab, så er det koleskabet og maden, der er vigtigst.

Lisa Beard, 57 år

København

■■■ I sundhedssystemet har jeg mødt meget lidt forståelse for og viden om hvad dette er for en sygdom. At blive anbefalet fysisk træning, når dette rent faktisk skader ME-patienter, taler vist for sig selv. Et kun lige gået i gang med jobcenter, og har ikke den store erfaring herfra endnu.

Kvinde, 44 år

Region Hovedstaden

■■■ Jeg ville gerne fortælle min historie, men jeg er for syg til at udfylde skemaet.

Kvinde, 36 år

København

■■■ Jeg forlader nærmest aldrig huset. Tidlig start set kun med mine forældre, som jeg bor hos. Har ikke behov for så meget hjælp fra kommunen, da mine forældre klarer alt det huslige for mig. Jobcentret vil have mij jobprøving, selvom både egen læge og psykiater siger, jeg ikke kan klare at arbejde. Heller ikke på deltids.

Kvinde, 41 år

Region Midt

■■■ Deflest læger er desværre temmelig uvident, når det kommer til diagnoser, hvor der er symptomer fra flere organsystemer. Lægerne er desværre alt for specialiserede, så passer man ikke ind i det skema, de går ud fra, sender de blot en vide.

Kvinde, 55 år

Region Hovedstaden

■■■ Jeg blev syg i 1994. Der har været fejldiagnoser. Depression og medicinforgiftning for eksempel. Jeg har brugt al min opsparring på at prøve på at blive rask.

Kvinde, 46 år

Region Sydjylland

■■■ Sundhedssystemet gør intet for os, da sygdommen ikke er anerkendt der. Vi mangler forståelse for sygdommen.

• At Sundhedsstyrelsen og andre lægefaglige instanser sørger for at orientere danske læger om sygdommens kompleksitet og alvor samt diagnosekriteriene. Dette sker allerede i stor stil i USA, efter at NIH, National Institutes of Health, nemlig 9000 forskningsartikler om ME og fastslag, at det er en alvorlig, fysisk sygdom. Vore **nabolande** er også langt forud for det felt.

Linette, 18 år
Region Syd
■■■ Jeg synes ikke, jeg har sygdom overhovedet hos læger, sygehus og jobcentre.

Kvinde, 49 år
Region Hovedstaden
■■■ Jeg kan ikke være social, men prioritærfå familiedilemmer af pligt. Deltager ikke i sammenkomster. Struktur gør hverdagen overkommelig, men jeg har brug for total ro.

Pia Nielsen, 48 år
Region Sjælland
■■■ Man er overladt til sig selv. Der findes stort set ingen læger med kendskab til ME. Min praktiserende læge har dog været forstående, og de læger, som jeg selv har valgt har også haft forståelse for sygdommen. Men jobcentret har ingen forståelse haft. Jobcentret har helt klar forværet min sygdom.

Kvinde, 53 år
Hovedstaden
■■■ Et regime af mange kosttilskud og stram diæt hjælper lidt. Visse hormontilskud hjælper lidt. Visse smertestillende midler hjælper lidt. Nu i forløb som blandt andet indbefatter intravenøs antibiotika. Prognose endnu ukendt.

Maren Else Toft Vinther, 42 år
Region Midt
■■■ Hos lægen bliver jeg delvis mødt med forståelse. Lægen tager mig alvorligt, når jeg bliver ramt af sygdom af den ene eller anden slags og smerte. Men sender jeg papir med ny forskning, så stjeler han.

Michael, 48 år
Region Hovedstaden
■■■ For var jeg meget aktiv sportsmand. Løb maraton og trænede op til 180 kilometer om måneden. Idag kan jeg ikke gå op til min lejlighed på 5.sal. Jeg er meget isoleret fra omverden. Nu er jeg overladt til mig selv, da der ingen behandlingsmuligheder er i Danmark. Føler mig svigtet af det danske sundhedssystem.

Lis Simonsen, 48 år
Region Midt
■■■ Har været utsat for dansk endelos udredning uden konkusion, møder med jobcenteret og senest psykiatrisk udredning gen-udredning på 5.sal. Jeg er meget isoleret fra omverden. Så nu hænger mit job, hvor jeg har været i 18 år, en tynd tråd.

Kvinde, 46 år
Region Midt
■■■ De sagde, det var stress. På trods af at jeg absolut ingen stresssymptomer havde og på ingen måde følte mig stresset. Filk ME-diagnosen på privathospital.

Kvinde, 55 år
Region Sydjylland
■■■ Jeg blev syg i 1994. Der har været fejldiagnoser. Depression og medicinforgiftning for eksempel. Jeg har brugt al min opsparring på at prøve på at blive rask.

• At Sundhedsstyrelsen og andre lægefaglige instanser sørger for at orientere danske læger om sygdommens kompleksitet og alvor samt diagnosekriteriene. Dette sker allerede i stor stil i USA, efter at NIH, National Institutes of Health, nemlig 9000 forskningsartikler om ME og fastslag, at det er en alvorlig, fysisk sygdom. Vore **nabolande** er også langt forud for det felt.

• At Sundhedsstyrelsen og andre lægefaglige instanser sørger for at orientere danske læger om sygdommens kompleksitet og alvor samt diagnosekriteriene. Dette sker allerede i stor stil i USA, efter at NIH, National Institutes of Health, nemlig 9000 forskningsartikler om ME og fastslag, at det er en alvorlig, fysisk sygdom. Vore **nabolande** er også langt forud for det felt.

Alex, 65 år sjælland

„Jeg har ikke kontakt med kommunen. Kun med egen læge, som mener, at der ikke er realistiske behandlingsmuligheder i DK. Kan ikke deltage i større sociale sammenhænge som familiebegivenheder. Har opgivet sangkor, et bigband og en blæsserkvartet.“

Kvinde, 26 år
Region Midt
„Jeg har søgt behandling på en privat-klinik i udlandet. Det er endnu for tidligt at vurdere effekten af behandlingen i udlandet. Jeg er på nuværende tidspunkt tre måneder inde i behandlingen, men jeg har oplevet en lille bedring“

Kvinde, 42 år
Region Hovedstaden
„Jeg kan kun være social en halv time ad gangen med nærmeste familie og venner. Og højest to gange om ugen.“

Kvinde, 41 år
Region Midt
„Jeg synes ikke, jeg får den hjælp, jeg har brug for. Har ofte betalt selv for behandling, kørestol med videre, da jeg ikke har haft kræfter til kamp med læger og kommunen.“

Kvinde
Region Syd
„I mange år fejlede jeg angiveligt ikke noget jævnfør de almindelige discount-bidprøver. Jeg fik taget. Jeg fik det hele tiden værre, fordi der gik så mange år, inden jeg fik min ME-diagnose.“

Julie, 46 år
Region Hovedstaden
„Lægeligt er der ingen forståelse. Man skal kæmpe for alt, og jeg har efterhånden mistet kamplysten. Orker ikke dumme læger, der ikke aner en skid og ikke gider sætte sig ind i noget.“

Mand, 28 år
Region Hovedstaden
„Jeg føler mig meget alene, men jeg tror, det er fordi, der ikke findes noget, der kan hjælpe.“

Laila, 49 år
Region Hovedstaden
„Jeg har trukket mig ud af systemet i 2016 efter 1 år og 2 månaders sygemelding for at optimere mine muligheder for at bibeholde nogen funktionelitet. Det er mit valg i stedet for samtaler og pres fra kommunen, som jeg er fortys til. Min samlevier forsørger mig fuldt ud.“

Kvinde, 61 år
Region Sjælland
„Jeg er frataget sygedagpenge tre gange på ni år fordi jeg „intet fejlede“, bare „skulletage mig sammen“, fordi jeg nægtede mig igennem det skrækkelige danske system har bragt mange ofre, både økonomiske, personlige og helbredsmæssige.“

Kvinde, 40 år
Region Hovedstaden
„Kulde og anstrengelse er ikke godt. Kommunens krav stresser også. Jeg kan ikke leve op til dem uden at få det permanent dårligere. Læger er meget forstående, men de kan aldrig hjælpe, og de stiller altid nye krav. Jeg ikke kan opfynde. Men jeg kæmper for min egen psykologiske overlevelse – kan man måske sige. Og så tanken „nogen burde se dette“.“

Kvinde, 25 år
Region Nord
„Aalborg Sygehus gav en raskmeldung. Jeg skulle blot have et spark bagi for at komme i gang igen. Gav også mine forældre skylden for tilstanden, hvilket resulterede i en underretning til de sociale myndigheder.“

Kvinde, 42 år

Region Midt

„Jeg tåler ikke kulde, fryser konstant. Tåler ikke lys og lyde i perioder. Har mi-græneanfall. Jeg kan mærke enhver vibration i hele huset og omgivelserne. Mine ben bliver som beton ved den mindste støj. Heldigvis har jeg ikke kunne skade nogreligt at præse mig selv.“

Kvinde, 36 år

Region Syd

„Det har forværet min sygdom meget, at jeg virkelig kæmpede med alt, hvad jeg havde i mig for at beholde mit job og undgå at blive fyret på grund af denne sygdom. Jeg troede at det ikke var farligt at være træt, og at jeg ikke kunne skade nogreligt at præse mig selv.“

Kvinde, 16 år

Region Syd

„Hvis jeg en weekend er sammen med nogle veninder kræver det, at jeg sover på forhånd, og at jeg kan slappe af og sove den efterfølgende dag. Ofte er jeg ekstra træt de efterfølgende dage. Jeg er sammen med mine venner og veninde i skolen, men ville ønske jeg kunne være meget mere sammen med dem i fridtiden.“

Kvinde, 54 år

Region Nord

„Det hjalp mig at blive skilt, få roen og ingen at tage hensyn til. Min mand, der ønskede skilsmisse, magtede det ikke, da min sygdom udviklede sig.“

Pia M. Pedersen, 66 år

Region Nord

„Vægneude en nat med så mange smerte, at jeg ikke kunne komme ud af sengen og hente kodimagnyler. Blot jeg bevæggede storetænen, følte det som 1000 ekstra isstyle gennem min krop. Med ME-diagnosen er der ingen hjælp at hente nogen steder. Forskning peger ellers på, at en tredjedel af ME-patienterne har underliggende, kroniske infektioner. Men lægerne får intet at vide, folger ikke selv med i forskningen, er uinteresserede – eller bange for at blive forfulgt af Sundhedsstyrelsen, som det desværre er sket for flere af de ganske få ME-interesserede læger.“

Kvinde, 25 år

Region Hovedstaden

„Jeg kan køres ud på el-ladcykel en gang om ugen. En cykel med stort lad, hvor der er mulighed for at ligge ned om nødvendigt. Går på gode dage kortere distancer på max 100 meter ad gangen inden hvi. Har heldigvis to altaner, så jeg kan få masser af frisk luft hjemmefra – eller bange for at blive forfulgt af Sundhedsstyrelsen som 14-årig.“

Hvis du vil vide mere

ME-foreningens har møde med Sundhedsstyrelsen 17. maj, hvor foreningen blandt andet afleverer deres 85. sygdomshistorier i komplette udgaver. ME-foreningen har i øjeblikket forsøgt at trænge gennem med ønsket om en anden tilgang til sygdommen. Hvis du vil vide mere, så gå ind på foreningens hjemmeside: www.me-foreningen.dk

På www.ugeavisen.dk/lesbjerg kan du finde Ugeavisen Eshjergs artikler om den 28-årige ME-patient Marie Louise Ilsøe Gustavussen, Fano, der i snart to år har været helt afhængig af sine forældres hjælp. Den første artikel hed **Danser, søster og datter blev væk i mørket**.

Den ringeste livskvalitet

En undersøgelse foretaget i 2013-14 blandt 21 kroniske sygdomme, der sammenlignede livskvalitet på en international skala (EQ-5D), kom ME-ramte ind på en sidsteplads med den ringeste livskvalitet. Selv terminale nyre- og hjertepatienter har en bedre livskvalitet.

-Alligevel får vi ingen hjælp, men bliver overset, ofte nejsjort, tvunget ind i psykiatrien og presset til behandling, som kan medføre sygdomstorværing, siger ME-patienter.

Kardinalsymptomet er forsinket traethed

ME har som kardinalsymptom PEM/PENE = Post-Exertional Malaise/Post Exertional Neuroimmune Exhaustion, hvilket betyder, at selv den mindste fysiske eller mentale anstrengelse kan give markante og permanente sygdomsforværringer, pludseligt eller forsinket, varende i op til dage, umer og måneder efter.

BAGGRUND

Marie Louise Ilsøe Gustavussen har diagnosen ME – Myalgisk Encephalomyelitis medt diagnosekoden ICD-10 G93.3. Det er en kronisk sygdom uden kendte og sikre helbredende muligheder for behandling. Sygdommen findes i alle sværhedsgrader. Hun hører til i den alvorligste kategori og har brug for hjælp døgnet rundt.

ME-SAGEN PÅ FANØ. ANKESTYRELSEN I KRITIK AF ESBJERG KOMMUNE:

Afslag på førtidspension er ugyldigt

Esbjerg Kommunes afslag på førtidspension til den ME-syge Marie Louise Ilsøe Gustavussen er truffet på mangelfuld grundlag. Ny sagsbehandling giver håb.

Af Erik Haldan

OMMER: Den 28-årige ME-syge Marie Louise Ilsøe Gustavussen, som i snart to år har været helt afhængig af sine forældres hjælp, har fået nyt håb om førtidspension.

Den mulighed har Esbjerg Kommune ellers flere gange afslået, men nu har Ankestyrelsen behandlet en klage over afslaget og går i rette med Esbjerg Kommune, som skal i gang med en ommer. I Ankestyrelsens afgørelse står der ordret, at Esbjerg Kommunes afslag på ansøgningen om førtidspension er truffet på et mangelfuld grundlag. Afgørelsen er derfor ugyldig, og Esbjerg Kommune har fået sagen sendt tilbage til fornyet behandling.

Ankestyrelsen går i sin afgørelse på flere punkter stik imod Esbjerg Kommune. Styrelsen kritiserer blandt andet, at kommunen imod gældende regler har anvendt en udhalelse fra en kommunalt ansat lægekonsulent i sagsbehandling. En sagsbehandling, der endte med en konklusion om, at den syge unge kvinde ”utvilsomt ikke lever op til betingelserne for tillenkelse af førtidspension”.

Ankestyrelsen har genemgået den lange række af lægeerklæringer og udtaleser, der i øvrigt foreligger om den syge unges tilstand og situation, og er kommet til den modsatte konklusion. ”Det er ikke utvilsomt, at den syge kvinde ikke opfylder betingelserne for at få førtidspension”, kan man læse i Ankestyrelsens afgørelse.

Esbjerg Kommune kritiseres også for, at den komplicerede sag ikke har været forelagt kommunens såkaldte rehabiliteringsteam, hvilket

Der er ingen klart definerede eller enestående årsager til sygdommen, ligesom der er delte meninger om behandlingen. Der forsøges og forsøges mere i udlandet end i Danmark. Lande som Sverige, Norge, Holland og USA er også meget længere end Danmark, når det gælder særlige ME-centre eller specialafdelinger, hvor ME-patienter kan få en måltetted lindring af brug for hjælp døgnet rundt.

professionelt personale med specialindsigt i ME. Ansøgninger om førtidspension til den 28-årige kvinde er foreløbig blevet afslægt tre gange af Jobcenter Esbjerg Kommune, der tager sig af det område for Fanø Kommune. Fanø Kommune, som har ansvaret for hjælpen i hjemmet, har for knap to uger været på besøg i hjemmet. Resultatet af det besøg forelå ikke ved redaktionens slutning.

Henrik Vallø: Godt at den sag bliver behandlet en gang til

KOMMENTAR: Henrik Vallø, formand for Social- og Arbejdsmarkedsdavalget i Esbjerg, har det på en måde godt med, at Ankestyrelsen har bedt Esbjerg Kommunes Jobcenter behandle Marie Louise Ilsøe Gustavussens ansøgning om førtidspension igen.

- Jeg har har hele tiden haft svært ved at forstå, hvordan det kan gå til, at en så syg kvinde ikke kan få førtidspension. Og nu peger Ankestyrelsen altstå på, at der er noget at komme efter i den sagsbehandling, der har fundet sted. Jeg synes derfor, det er godt, at den sag bliver behandlet igen, siger Henrik Vallø til Ugeavisen Esbjerg.

Arkivfoto: Tue Sørensen

Familien:

- Det er meget positivt

KOMMENTAR: Den 28-årige Marie Louise Ilsøe Gustavussen er helt afhængig af sine forældres hjælp. Vibekke og Esben Ilsøe Gustavussen passer deres datter døgnet rundt. Hun skal have hjælp til al personlig hygiejne og kan ingenting selv. Det er en belastning både mentalt og økonomisk. I øjeblikket er den syge kvinde på kontanthjælp, som Esbjerg Kommune undervejs har truet med at pille ved, hvis ikke hun deltog i samtalier, møder og andet, der skulle orientere hende mod arbejdsmarkedet. Ankestyrelsens afgørelse giver den unge kvinde og hendes familie håb.

Esbjerg Kommune har indgået et forpligtende samarbejde på beskæftigelsesområdet. Det er derfor Esbjerg Kommune, der behandler Marie Louise Ilsøe Gustavussen, hvilket om førtidspension, selv om hun bor på Fanø.

Ankestyrelsen nu kræver i forbindelse med den nye behandling af sagen, Esbjerg Kommune skal i gang med Et rehabiliteringsteam består af en tværfaglig

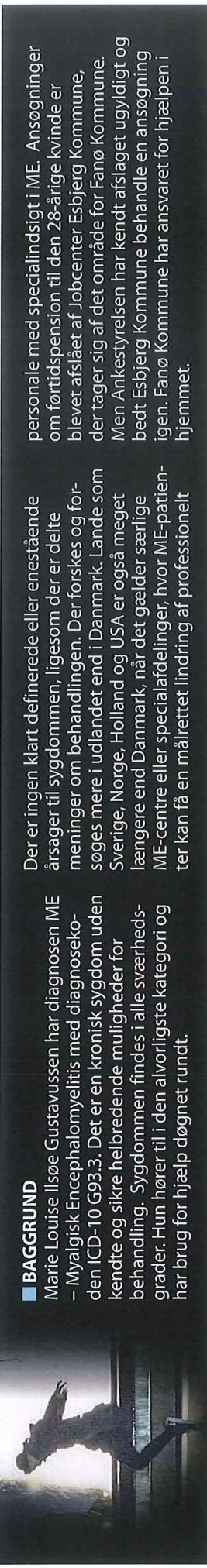
Familiens rådgiver: Det er en åbning

REAKTION: Familiens rådgiver, jurist og socialrådgiver, Louise Schelde Frederiksen, betragter Ankestyrelsens afgørelse som et muligt gennembrud.

- Det er omfattende, hvad Esbjerg Kommune kritiseres for. Og så er det centralt, at Ankestyrelsen efter at have gennemgået sagens alder anerkender og står fast, at der ikke foreligger behandlingsmuligheder for Marie Louise Ilsøe Gustavussen, hvilket har holdt fast i, siger Louise Schelde Frederiksen

- Jeg ser Ankestyrelsens afgørelse som en åbning for den førtidspension, den syge unge kvinde burde have været selvskrevet til for længst siden, siger hun.

Respons: eha@ugeavisen.dk
telefon 76 11 42 16

BAGGRUND

Marie Louise Ilse Gustavussen har diagnosen ME – Myalgisk Encephalomyelitis med diagnosekoden ICD-10 G93.3. Det er en kronisk sygdom uden kendte og sikre helbredende muligheder for behandling. Sygdommen findes i alle sværhedsgrader. Hun hører til i den alvorligste kategori og har brug for hjælp døgnet rundt.

Fanø-tragedie bliver politisag

Fanø Kommune politianmeldes i sagen om den ME-syge Marie Louise Ilse Gustavussen. Kommunen har krænket både privatlivets fred og sin tavshedspligt, siger den jurist og socialrådgiver, som den syge kvinde og hendes forældre støtter sig til.

Af Erik Haldan

OPTRAPNING: Fanø Kommune kan se frem til en politianmeldelse i sagen om den 28-årige ME-syge Marie Louise Ilse Gustavussen, som på andet år er sengeliggende og afhængig af hjælp i hjemmet hos sine forædre. De passer hende døgnet rundt med et tilskud fra Fanø Kommune, der svarer til 38 timers hjælp om ugen. Baggrunden for politianmeldelsen er et lægebøsø den 24. maj, hvor Marie Louise Gustavussen nye lægehuse for første gang skulle møde deres patient. Helt uanmeldt dukkede der også to medarbejdere fra Fanø Kommune op i hjemmet sammen med to læger fra lægehuset.

- Det besøg havde Fanø Kommune ikke hjemmel i nogen lov til. Det var en krænkelse af privatlivets fred, mener Louise Schelde Frederiksen, der er familiens jurist.

For groft

De uanmeldte kommunale deltagere og mødets karakter i det hele taget har fået den bekymrede familie til at sige stop i forhold til Fanø Kommune, hvis håndtering af sagen længe har været under kritik fra fællesart, så Ankestyrelsen i følge Ugeavisen Esbjergs oplysninger overvejer en tilsynssag mod Fanø Kommune med afsæt i ME-sagen. Og nu kommer en politianmeldelse altså oven i, oplyser jurist og socialrådgiver Louise Schelde Frederiksen.

Louise Schelde Frederiksen mener også, at Fanø Kommune gør sig skyldig i sagshandling uden lovjemmel ved at tage afsæt i servicelovens paragraf 82. I følge både rapporter fra Socialstyrelsen og redegørelser fra Folketinget kan den paragraf kun anvendes for personer med betydelig og varig psykisk funktionsnedstætte. Men Fanø Kommune har ingen som helst dokumentation for, at Marie Louise Ilse Gustavussen er psykisk syg. Tærløftet om der i den omfattende sag en række erkæringer fra læger og speciallæger, der siger det modsatte. Marie Louise Ilse Gustavussen er psykisk meget syg, men psykisk velfunge-

rende og fuldt ud klar over sin situation, forkarer familiens rådgiver.
- Som familien og jeg ser det, er Fanø Kommunes vurdering af den syge kvinnes udtryk for en holdning fra en specifik sagsbehandler, der hverken har sin dokumentation i orden eller kompetence til at træffe en sådan vurdering. Derfor er det alvorligt, at netop denne ukompetente vurdering kommer til at præge Fanø Kommunes håndtering af sagen, mens kommunen til sidst sætter alt, hvad der kommer fra læger og speciallæger, der har kompetencer. Det er groft, at Fanø Kommune på den måde og mod bedre vidende spredt udkumenterede oplysninger, der består både den syge kvinde og hendes familie grundløst, siger Louise Schelde Frederiksen.

En kompleks sag

Fanø borgmester Sofie Valbjørn. Alternativt, ønsker ikke at forholde sig til politianmeldelsen, før hun har set den endelige udgave. Hun vil heller ikke kommentere sagen om den 28-årige ME-syge Marie Louise Ilse Gustavussen i andet end generelle vendinger, da det er en personsag.
- Det er en trist og meget komplet sag, men i alle tilfælde er det et mål for Fanø Kommune at hjælpe sine borgere bedst muligt indenfor lovens rammer. Det gælder også i denne sag, siger hun i en kort kommentar.

Forældre om politianmeldelse: -Absurd det skal komme så vidt

BAGGRUND: Vibeke og Esben Gustavussen mener ikke, at politianmeldelsen mod Fanø Kommune er til at komme uden om, men de havde heller været den foruden.

- Vi føler i virkeligheden, det er helt absurd, at det er kommet så vidt. Men hvor bliver dialogen af, den sunde fornuft og fokus på omsorgen for en syg borgers? Hvorfor skal det være så svært at få et godt samarbejde til at fungere med Fanø Kommune, spørger Esben Gustavussen, som ikke mener, familien har gjort andet end at bede om hjælp, som deres syge datter har brug for og ret til.

- Sidste gang, vi sagde til borgmester Sofie Valbjørn, at det jo må være hendes ansvar, at Fanøs forvaltning arbejder efter gældende regler og lovgivning, sagde hun, at det kunne hun ikke gå ind i, så det måtte Ankestyrelsen afgøre. Det vil sige, vi må skrive en klage. Sådan siger de hele vejen rundt. Embedslæge, læger, borgmester, jobcenter, Region Syddanmarks praksisenhed. Er i utilfredse så skriv en

personale med specialalindsigt i ME. Ansøgninger om fortidspension til den 28-årige kvinde blevet afslået af Jobcenter Esbjerg Kommune, der tager sig af det område for Fanø Kommune. Men Ankestyrelsen har kendt afslaget ugyldigt og bedt Esbjerg Kommune behandle en ansøgning igen. Fanø Kommune har ansvaret for hjælpen i hjemmet.

FAKTA
Jurist og socialrådgiver Louise Schelde Frederiksen har i et brev til Fanø Kommune efterlyst blandt andet dokumentation for den lovjemmel. Fanø Kommune mener at have for det uanmeldte besøg i familien Gustavussens hjem på Fanø. En politianmeldelse af Fanø Kommune er på vej. Den handler om følgende forhold:

1. Brud på tavshedspligten i henhold til forvaltningslovens § 27 jf. straffelovens § 152.
2. Uanmeldt besøg og indtrængen i privat hjem uden lovjemmel, hvilket kan betragtes som et brud på grundlovens § 71 og overtrædelse af straffelovens § 264d om værn mod krænkelser af privatlivets fred.

FAKTA
Serviceloven § 82: Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp efter denne lov i overensstemmelse med formålet, if. § 81, til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, der ikke kan tage vare på deres egne interesser, uanset om der foreligger samtykke fra den enkelte. Hjælpen kan dog ikke ydes ved brug af fysisk tvang.

FAKTA
Vi håber stadig, det lykkes at få etableret et godt samarbejde med vores praktiserende læger og eksperter udefra med mere viden og erfaring om sygdommen. Flere eksperter udefra har tilbuddt at hjælpe, men endnu er der ikke noget konkret på plads, forklarer hun.

Læs mere side 10